

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Popis vztahu mezi fonogramem a jeho fonetikem na příkladu
nejfrekventovanějších znaků moderní čínštiny**

The description of the relationship between phonographs and phonetics on the
example of the most frequent characters of modern Chinese

OLOMOUC 2012

Kateřina Szokalová

Česká a čínská filologie

Vedoucí práce: Mgr. David Uher, PhD.

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla
v ní všechny použité zdroje a literaturu.

Olomouc, 12. 12. 2012

.....

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé práce Mgr. Davidu Uhrovi, PhD. za cenné rady a faktické připomínky při zpracování tématu. Dále bych chtěla poděkovat Mgr. Ondřeji Kučerovi za věcné připomínky a debaty nad tématem. Poslední poděkování patří Miroslavu Lupečkovi za trpělivost a podporu při celém studiu na UP v Olomouci.

Obsah

1	Úvod.....	8
2	Metody a materiály	10
3	Gramatologie.....	12
4	Čínská gramatologie.....	15
5	Klasifikace znaků	17
5.1	Zhǐshì 指事 symboly.....	18
5.2	Xiàngxíng 象形 piktogramy.....	18
5.3	Xíngshēng 形声 fonogramy.....	20
5.4	Huìyì 会意 ideogramy.....	20
5.5	Zhuǎnzhù 转注 varianty	22
5.6	Jiǎjiè 假借 výpůjčky	22
6	Složky fonogramů	24
6.1	yīnfú 音符 fonetikum.....	24
6.2	xíngpáng 形旁 determinativ	26
7	Korpus.....	27
7.1	Výbor části korpusu.....	28
8	Analýza vztahu mezi fonogramem a fonetikem.....	46
8.1	Celý korpus.....	47
8.2	Okruhy nejfrekventovanějších znaků	48
8.2.1	Okruh 800 nejfrekventovanějších znaků.....	48
8.2.2	Okruh 1 500 nejfrekventovanějších znaků.....	49
8.2.3	Okruh 2 500 nejfrekventovanějších znaků.....	51
8.2.4	Okruh 3 500 nejfrekventovanějších znaků.....	52
8.3	Varianty IFT	54
8.3.1	Varianta IFT	54
8.3.2	Varianta IF	55
8.3.3	Varianta F.....	56
8.3.4	Varianta FT	57
8.3.5	Varianta I.....	58
8.3.6	Varianta 0.....	59
8.3.7	Varianta IT	60
8.3.8	Varianta T.....	61

8.4	Tabulky souhrnu shodné iniciály, finály nebo tónu:	63
8.5	Shrnutí	65
9	Závěr	68
10	Anotace	70
11	Abstract	71
12	Seznam použité literatury.....	72
13	Seznam příloh.....	76

Ediční poznámka

Pro přepis čínského znakového písma jsem použila výhradně čínskou standardizovanou transkripci pīnyīn 拼音字母 schválenou roku 1958 v Čínské lidové republice jako oficiální transkripci čínštiny. (TŘÍSKOVÁ 1999: 33)

Všechny čínské znaky korpusu jsou zapsány ve zjednodušené formě. Čínská počítačová znaková sada neobsahuje některá fonetika ve zjednodušené formě, proto jsem je doplnila ručně. Úplný seznam problematických fonetik se nachází v Příloze č. 1 na konci této práce. Tradiční nezjednodušenou formu čínských znaků používám pouze v příkladech u jednotlivých kategorií znaků (ideogramy a fonogramy).

1 Úvod

Znaky jsou tradičně klasifikovány podle Xǔ Shèna 许慎 do liùshū 六书 šesti kategorií: symboly, piktogramy, ideogramy, fonogramy, varianty a výpůjčky. (UHER 2002: 44) V mé bakalářské práci jsem třídila znaky do jednotlivých kategorií, zde jsem se věnovala nejpočetnější kategorii fonogramů. Ani po šestiletém studiu na Katedře asijských studií FF UP a půlročním stipendijním pobytu na Taiwanu jsem ne vždy dokázala na základě znalosti zvukové realizace fonetika¹ určit výslovnost celého znaku. Tento fakt mne ohromil a navedl na možnost zpracování analýzy určitého okruhu fonogramů se zaměřením na porovnání výslovnosti fonogramu a jeho fonetika.

Titulem mé diplomové práce je *Popis vztahu mezi fonogramem a jeho fonetikem na příkladu nejfrekventovanějších znaků moderní čínštiny*. V první části své práce nastíním úvod do gramatologie a zaměřím se na významné čínské gramatologové, zejména Xu Shena a jeho práci *Shuō Wén Jiě Zì 说文解字 Výklad významu základních a vysvětlení struktury složených znaků*. Celou teoretickou část uzavřu podrobným popisem jednotlivých kategorií znaků podle Xu Shena, které rozšířím o sishū 四书 čtyři kategorie podle *Kuàisù Shízì Zìdiǎn 快速识字字典 Slovníku pro rychlé rozpoznávání znaků*.

V praktické části práce provedu analýzu na korpusu obsahujícím 3 500 znaků, které jsou rozděleny do okruhů 800, 1 500, 2 500 a 3 500 znaků podle frekvence užití. Následně znaky rozdělím do jednotlivých kategorií podle *Slovníku pro rychlé rozpoznávání znaků* a dále budu používat pouze kategorii fonogramů. U těchto znaků oddělím fonetika a zpracuji analýzu vztahu výslovnosti fonetika a výslovnosti celého fonogramu.

Cílem mé práce by mělo být získání odpovědi na dvě důležité otázky. Jak ovlivňuje fonetikum výslovnost fonogramu? Předpokládejme, že při znalosti fonetika bychom měli odhadnout výslovnost celého znaku. Domnívám se, že fonetikum se může shodovat ve výslovnosti nebo ji částečně ovlivňovat. Druhou otázkou je, jaká je frekvence vzájemného ovlivnění fonogramu fonetikem v okruhu 800, 1 500,

¹ Grafémická jednotka znaku, která naznačuje výslovnost. (VOCHALA 1975: 13)

2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků. Předpokládám, že při zvyšování počtu zkoumaných znaků budou stoupat i procenta shody či neshody výslovnosti.

2 Metody a materiály

Pro kapitolu kategorizace čínského písma jsem použila dělení podle Xu Shena a jeho publikace *Výklad významu základních a vysvětlení struktury složených znaků* (dále jen *Výklad*), které je uvedeno v článcích Davida Uhra *Xu Shen: Doslov k Výkladu významu základních a vysvětlení struktury složených znaků* a *Six Categories of Chinese Characters*. Druhý zmíněný článek je překlad Xu Shenova doslovu k *Výkladu*, což je objektivní zdroj pro výklad klasifikace čínských znaků. Článek *Six Categories of Chinese Characters* z roku 2005 obsahuje rozsáhlejší popis jednotlivých kategorií znaků a stal se mi také zdrojem pro anglické ekvivalenty názvů kategorií znaků při studiu cizojazyčné literatury pro použití v diplomové práci.

Pro praktickou část této práce jsem použila elektronický korpus (dále jen korpus IGA), který byl vytvořen v rámci projektu Studentské grantové soutěže v roce 2011 s názvem *Učební slovník čínských znaků (prototyp)* s číslem FF_2011_064 pod odborným vedením Terezy Slaměňkové. Na tvorbě jsem spolupracovala s Miriam Delongovou a Barborou Jakšíkovou. Korpus IGA byl vytvořen na základě analýzy čtyřdílného *Učebního slovníku jazyka čínského* Oldřicha Švarného, *Čínsko-českého, česko-čínského slovníku* Jaromíra Vochaly a *The Contemporary Chinese Dictionary* a obsáhl 2 500 nejfrekventovanějších znaků.

Pro potřeby své analýzy jsem musela zkoumaný materiál rozšířit o soubor 1 000 znaků na 3 500 nejfrekventovanějších znaků. Následně jsem eliminovala nadbytečné kategorie znaků podle slovníku *Kuàisù Shízì Zìdiǎn 快速识字字典* *Slovníku pro rychlé rozpoznávání znaků*, a tím jsem získala skupinu fonogramů pro následnou analýzu. Tato publikace je věnovaná žákům základních a středních škol. Dělí se na dvě části: 2 500 nejfrekventovanějších znaků a dalších 2 000 nejpoužívanějších znaků. U každého znaku se můžeme dočíst: počet tahů, etymologii ve starších stylech písma, determinativ, klasifikaci znaku, rozklad a popis prvků atd. U samotného prvku je soupis všech znaků obsažených ve slovníku, ve kterých se vyskytuje jako determinativ a jako fonetikum. Znaky jsou rozloženy na složky a prvky.

Celý korpus jsem rozdělila po okruzích 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků a tím jsem získala čtyři okruhy, což bylo nezbytné pro

přesnější analýzu a dostatečně věrohodné výsledky. Úplné seznamy nejfrekventovanějších znaků jsem získala v elektronické podobě na serveru <http://www.baidu.com/>. Přesné odkazy jsou uvedeny v seznamu použitých elektronických zdrojů.

Základní metodou mé analýzy korpusu byla statistika, na jejímž základě jsem získala číselné a procentuální hodnoty sledovaných jevů. K zobrazování výsledných procentuálních hodnot jsem použila výsečové grafy a ke znázornění všech sledovaných jevů a jejich výskytu v jednotlivých okruzích nejfrekventovanějších znaků jsem použila sloupcové diagramy.

3 Gramatologie

„Humankind is defined by language, but civilization is defined by writing.“

(DANIELS 1996: 1).

Písmo je systém grafických jednotek, grafémů, které slouží k zaznamenávání myšlenek vyjádřených jazykem. (KÉKI 1984: 3) Vzniklo z potřeby člověka zaznamenat určité události pro překonání územního a časového omezení. (LOUDA 1936: 3) Dnes je chápáno spíše jako prostředek přenosu kultury mezi generacemi. Z pohledu sémiotiky se však jedná o substituční kód jazyka, protože je náhradou mluveného jazyka jinou znakovou formou, v tomto případě písemnou. (ČERNÝ & HOLEŠ 2004: 152)

Historie čínského znakového písma se datuje do období kolem 1 200 let př. n. l. (ZÁDRAPA 2009: 17) Černý a Holeš v *Sémiotice* uvádějí, že *„čínština je poslední jazyk, který ještě používá písmo s převažujícím ideografickým² charakterem.“* (ČERNÝ & HOLEŠ 2004: 137) Blíže k definování čínského znakového písma jako grafémického systému je dvojice Švarný a Uher, kteří píší o písmu logografickém³, a také kladou důraz na fakt, že *„během pozdějšího vývoje, kdy vznikají slova víceslabičná, ztrácí písmo samozřejmě svůj vyhraněný logografický charakter“*. (ŠVARNÝ & UHER 2001: 21) Nejpřesnější charakterizuje grafémický systém čínských znaků Vochala, který jej zařazuje do genealogické rodiny logo-morfemografické písma⁴. (VOCHALA 1975: 8) Základní jednotkou čínského znakového písma je znak, který nese sémantický význam nebo plně gramatickou funkci. Hierarchicky se dá dělit na prvky a tahy.

Gramatologie je lingvistická disciplína, která se zabývá písmem v nejširších souvislostech. (LOTKO 2003: 43) Tento pojem je odvozen z řeckého slova γραμμα, písmeno. Jako první použil termín gramatologie roku 1952 Ignace Jay Gelb v první teoretické stati o písmu jako systému s názvem *Studie o písmu*. (DANIELS 1996: 3) Gramatologie zkoumá typologii písma, vlastnosti písma a vztah mezi mluveným

² Znak nebo více znaků označují slovo, pro každé slovo je tedy potřebný zvláštní znak. (LOTKO 2003: 88)

³ Logografické písmo je nejstarší systém písma, kdy grafický znak zaznamenává zhruba slovo. (ČERMÁK 2010: 31)

⁴ „Logo-morfemografické písmo je kombinovaný systém logografický se slabičnými grafémy“. (VOCHALA 1975: 8)

jazykem a písmem. (DANIELS 1996: 1) Můžeme ji rozdělit na dvě školy, strukturalistická a dekonstrukční.

Zakladatelem strukturalistické školy byl Ferdinand de Saussure. Strukturalismus stojí na teorii poznání a popisu systému jazyka, jeho funkčně a znakově pojatých jednotek a jejich vzájemný vztah. (LOTKO 2003: 110) Mezi nejznámější gramatologové této školy patří Peter Daniels, editor sbírky více jak 80 článků *The World's Writing Systems*, ve které se gramatologové světa zabývají jazykovými systémy a dělí je podle územního rozšíření. Dokumentují písmo od nejstarších dob po současnou podobu, to celé se snaží začlenit do kulturního a sociálního pozadí. (DANIELS 1996: xxxv)

Dekonstruktivisté tvrdí, jazykové znaky se nedají jednoznačně určit ani sémanticky vymezit. Vyznačují se užíváním dekonstrukce, teorie a praxe poststrukturalistům. (NÜNNING 2006: 135) K dekonstruktivistům bývá zařazen významný francouzský lingvista Jacques Derrida, který je autorem gramatologické trilogie. První díl *Of Grammatology* přistupuje k písmu přes dekonstrukční kritiku k dekonstruktivistické pluralizaci. (NÜNNING 2006: 143) Druhý díl se jmenuje *Speech and Phenomena*, ve kterém rozvíjí fenomenologické teorie Edmunda Husserla. Název třetího dílu je *Writing and Difference* a obsahuje soubor esejů, které sepsal v letech 1959 až 1967. (DERRIDA 1978: ix)

Mezi další zástupce významných gramatologů jmenujme například Florianu Coulmase s publikacemi *Writing Systems* a *The Writing Systems of the World*, které mají význam zejména díky autorovu přístupu k popisu písma, ale také k jednotlivým problémům v rámci přístupu k písmu. Uvědomil si, jak důležité je písmo pro studium jazyka, a snaží se odhalit jeho skutečnou povahu prostřednictvím studia písma. (COULMAS 1991: x)

Americký gramatolog Geoffrey Sampson publikoval v roce 1990 dílo *Writing Systems: A Linguistic Introduction*, v níž se zaměřuje na asijská písma, konkrétně na korejské, čínské a japonské znakové písmo. Srovnává jednotlivé systémy a hledá mezi nimi souvislosti.

Česká sinologie si ve světové gramatologii našla také své místo. Jaromír Vochala vydal roku 1975 dvoudílnou publikaci *Úvod do čínského, japonského a korejského písma* ve spolupráci s Novákem a Puckem. Roku 1985 pak vydal studii *Chinese Writing System*, ve které se zabývá strukturou čínského znakového písma a rozkládá jej na nejmenší grafické jednotky, tahy. Oldřich Švarný je autorem řady

učebních materiálů, jako jsou *Hovorová čínština: Úvod do studia hovorové čínštiny*, ve které nastiňuje charakteristiku čínského znakového písma, a *Hovorová čínština v příkladech*, kde ve čtvrtém díle najdeme gramatologickou část výkladu.

V současnosti se čínskou gramatologií u nás věnuje David Uher. Ve své práci se zabývá čínským gramatologem Xu Shenem a jeho klasifikací čínského znakového písma. Za velmi podstatné považují studie *Zvířecí determinativy v čínském písmu* a *Determinativ božský ve Výkladu významu základních a vysvětlení struktury složených znaků*.

Mezi další zástupce české gramatologie lze zařadit Lukáše Zádrapu, který vydal publikaci *Čínské písmo*, ve spolupráci s Michaelou Pejčochovou. První část se zaměřuje na strukturalistickou podstatu čínského písma, druhá část je věnována historickému vývoji a třetí se zaměřuje na kaligrafii. Tato publikace je na českém trhu ojedinělá díky terminologické přesnosti pro sinology i laickou veřejnost.

4 Čínská gramatologie

Počátky čínské gramatologie sahají až do období vlády dynastie Hàn 汉. Během 400 let její vlády dochází k rozvoji vědy, filozofie, literatury, historiografie, ale také lingvistiky. Důvodem zájmu o jazyk a písmo je pravděpodobně potřeba porozumět starým textům. V tomto období totiž dochází ke střetu dvou lingvistických škol. Škola starých textů studovala texty psané dàzhuàn 大篆 větším písmem a xiǎozhuàn 小篆 menším písmem a škola nových textů, která se zabývala spisy zapsanými lìshū 隶书 úřednickým písmem. Tyto texty se lišily nejen typem písma, ale také obsahem. (UHER 2002: 107; UHER 2005: 249)

Hlavním zástupcem školy starých textů byl Xu Shen, druhým jménem 叔重 Shūzhòng. Narodil se v Zhaolingu 召陵 v dnešní provincii Henan a pravděpodobně žil v letech 54-125 n. l. Studoval v tehdejší hlavní město a měl přístup k písemnostem v knihovnách. Své dílo zpracoval již roku 100 n. l. a bylo chápáno jako učebnice čínského písma. Roku 121 jej Xu Shenův syn odevzal u dvora. Tehdy se Xu Shenův rukopis stal první gramatologickou studií v dějinách Číny. (UHER 2002: 108)

Xu Shenův spis je základní stavební kámen čínské lingvistiky, ale zároveň je pramenem k dějinám čínského znakového písma. (UHER 2002: 108) „*Výzkumné metody a postupy v něm uplatněné se totiž staly základem nejen celé tradiční čínské gramatologie, ale moderní lingvistika na něj v mnoha ohledech navazuje.*“ (UHER 2010: 107-108) *Výklad* obsahuje analýzu 9 353 znaků, které jsou rozděleny do 540 skupin podle bùshǒu 部首 determinativů. (UHER 2002: 108) Pro mnoho badatelů se stal Doslov *Výkladu*, teoretické vyvrcholení celého díla, nejdůležitější částí. (UHER 2002: 43)

Již od 10. století vznikaly první komentáře tohoto monumentálního díla. Nejvýznamnějším z nich je komentář k *Výkladu* od Duàna Yùcái 段玉裁, druhým jménem 若膺 Ruòyīng. Žil v letech 1735 až 1815 a byl významným fonologem, lexikologem, ale především gramatologem. Více než padesát let pracoval na svém díle a vrcholem se stal jeho Shuō Wén Jiě Zì Zhù 说文解字注

Komentář Výkladu významu základních a vysvětlení struktury složených znaků.
(UHER 2007: 204)

„Duan Yucaiův Komentář je učebnicí tradiční čínské lingvistiky nejen pro čínské sinology, stal se základem překladu *Výklad významu základních a rozbor struktury složených znaků do japonštiny*.“ (UHER 2007: 204)

Dále bych zmínila čínského gramatologa 唐蘭 Táng Lán, který přišel s novou teorií klasifikace čínských znaků do 三书说 sān shū shuō výklad tří kategorií. Poprvé tuto teorii uvedl ve svém díle 古文字学导论 *Úvod do studia paleografie*, které bylo vydáno roku 1935. Následně ji uvedl ještě roku 1949 v publikaci 中国文字学 *Čínská gramatologie*. Jeho klasifikace zahrnuje 象形文字 xiàngxíng wénzì znaky zobrazující tvary, 象意文字 xiàngyì wénzì znaky zobrazující pojmy a 形声文字 xíngshēng wénzì znaky ztvárnující zvuk. (QIU 2000: 163) Tato teorie směřuje k ekonomickému zúžení původních šesti kategorií.

5 Klasifikace znaků

Hanský lingvista Xu Shen použil ve svém *Výkladu* rozčlenění znaků do šesti kategorií. Šest kategorií je vyděleno na základě popisu čínských znaků. Překlad tohoto členění znaků přebírám z článků Davida Uhra *Xu Shen: Doslov k Výkladu významu základních a vysvětlení struktury složených znaků* a *Six Categories of Chinese Characters*.

Xu Shen primárně rozdělil znaky do dvou kategorií: wén 文 znaky obrysové a zì 字 znaky odvozené. Termín znaky obrysové znamená, že zobrazují druhovou příslušnost znaků, a se původně jednalo o obrázky, tedy dále nedělitelné znaky. Řadíme k nim kategorii piktogramů a symbolů. Název pro znaky odvozené napovídá, že vznikly ze znaků obrysových. Obrys slova byl doplněn výslovností nebo výslovnost slova byla doplněna obrysem. Zahrnují kategorii ideogramů a fonogramů. (UHER 2002: 44)

Následně Xu Shen rozdělil znaky do šesti kategorií v následujícím pořadí: symboly, piktogramy, fonogramy, ideogramy, varianty a výpůjčky.⁵ Jejich konkrétní popis je v následujících podkapitolách, které jsem řadila v Xu Shenově pořadí. Největší důraz je kladen na podkapitolu o fonogramech, jelikož je klíčovou kategorií analýzy mé práce.

⁵ V českých překladech můžeme najít řadu různých názvů šesti kategorií. Například Vochala překládá názvy šesti kategorií znaků takto: znaky zobrazující (xiàngxíng 象形), znaky ukazující (zhǐshì 指事), znaky naznačující (huìyì 会意), znaky vypůjčené (jiǎjiè 假借), ideografické (xíngshēng 形声) a transfigurované (zhuǎnzhù 转注). (VOCHALA 1989: 12-15)

Švarný používá termíny: znaky obrázkové (xiàngxíng 象形), symbolické (zhǐshì 指事), složené podle logického principu (huìyì 会意) a vzniklé složením značky významové a fonetické (xíngshēng 形声). Tedy redukuje šest kategorií na čtyři. Oldřich Král definuje piktogramy (xiàngxíng 象形), jednoduché ideogramy (zhǐshì 指事), složené ideogramy (huìyì 会意), fonogramy (xiéshēng 谐声), znakové fonetické výpůjčky (jiǎjiè 假借) a sdružené znaky (zhuǎnzhù 转注). (UHER 2010: 109)

David Sehnal používá nejrozsáhlejší klasifikaci v české sinologii, a to: znaky ukazující na jevy (zhǐshì 指事), znaky zpodobňující tvary (xiàngxíng 象形), znaky ztvárňující zvuk (xíngshēng 形声), znaky ideografické (huìyì 会意), znaky sdruženě vysvětlující (zhuǎnzhù 转注), znaky vypůjčené (jiǎjiè 假借), znaky transfigurované (biàntǐzì 变体字) a znaky „konvenční“ (jìhàozi 记号字). (SEHNAL 2002: 152-156)

Zádrapa v publikaci *Čínské písmo* uvádí typologii znaků: znaky, které zpodobňují tvar (xiàngxíng 象形), znaky, které ukazují na jevy (zhǐshì 指事), znaky, které skládají významy (huìyì 会意), znaky, které ztvárňují zvuk (xíngshēng 形声), znaky, které jsou vypůjčeny (jiǎjiè 假借) a znaky, které se obratem vysvětlují (zhuǎnzhù 转注). (ZÁDRAPA 2009: 45-58)

5.1 Zhǐshì 指事 symboly

Symboly (neboli znaky ukazující na jevy) zahrnují znaky, jejichž význam nebylo možno zobrazit. Název kategorie vychází ze spojení slovesa zhǐ 指 „ukazovat“ a podstatného jména shì 事 „věc, jev, záležitost“. „Vyznačují se tím, že v nich můžeme nalézt schematický abstraktní ukazovací prvek tvořený nezřídka pouhou čarou nebo plným oválem.“ (ZÁDRAPA 2009: 47) Určitým způsobem může tento ukazovací prvek upřesňovat již existující piktogram.

Příklady této kategorie jsou například některé číslovky: yī 一 „jeden“, èr 二 „dva“ a sān 三 „tři“. Další klasické příklady symbolů jsou znaky s významem polohy v prostoru: shàng 上 „nahore“ a xià 下 „dole. Ilustrační charakter mají znaky s původním významem: běn 本 „kořen“ a mò 末 „koruna, větvoví“. Oba znaky jsou odvozeny ze znaku mù 木 „strom, dřevo“. Vodorovný tah je ukazovací prvek, který naznačuje dolní část stromu nebo horní část u koruny. Znak rèn 刃 „čepel“ je pak odvozen ze znaku dāo 刀 „nůž“, ve kterém bodový tah ukazuje na danou část nože. (ZÁDRAPA 2009: 47)

Příklady z *Výkladu*: (obrázky symbolů pochází z elektronického slovníku Wenlin)

Znak	Pinyin	Význam	Symbol
本	běn	kořen	
末	mò	koruna, větvoví	
刃	rèn	čepel	

5.2 Xiàngxíng 象形 piktogramy

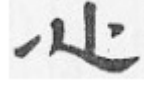

Piktogramy (neboli znaky zobrazující tvar) vyobrazují předměty okolního světa. Název kategorie vychází ze slovesa xiàng 象 „napodobovat“ a substantiva xíng 形 „tvar“. Jsou to obrázky, které svými tvary schématicky znázorňují určité předměty nebo jevy. (UHER 2008: 98) Zádrapa uvádí podobnou charakteristiku,

a to, že „jsou v hrubých rysech zpodobněním předmětu označovaného slovem, jež zapisují.“ (ZÁDRAPA 2009: 46)

Piktogramy, které jsou například znaky: rì 日 „slunce“, yuè 月 „měsíc“, xiàng 象 „slon“, quǎn 犬 „pes“, niú 牛 „býk“ atd.

Pro dokreslení definice piktogramů uvádím některé příklady vysvětlení znaků. Mù 目 „oko“ zobrazuje lidské oko, které je natočeno o 90° a dva vnitřní tahy znázorňují duhovku. Znak kǒu 口 „ústa“ zobrazuje otevřená lidská ústa. Shān 山 „hora“ zobrazuje stoupající a klesající vrcholky hor. Gōng 弓 „luk“ původně zobrazoval napnutý luk, dnešní podoba zobrazuje nenapjatý luk. (QIU 2000: 175-180)

Následují příklady vývoje piktogramů, kdy je piktogram zobrazen v různých stylech čínského znakového písma. První je jiǎgǔwén 甲骨文 nápisy na zvířecích lopatkách; druhý je jīnwén 金文 nápisy na bronzových nádobách; třetí je zhuàn 篆 menší písmo; čtvrtým stylem je lìshū 隶书 úřednické písmo a posledním je kāishū 楷书 normativní písmo, které se užívá dodnes. (KUČERA 2005: xi; LIKAVČANOVÁ 2010: 21-33)

název	Nápisy na zvířecích lopatkách	Nápisy na bronzových nádobách	Menší písmo	Úřednické písmo	Normativní písmo
oko					目
ústa					口
žena					女
srdce					心
ucho					耳

5.3 *Xíngshēng* 形声 *fonogramy*

Fonogramy (neboli znaky spojující tvar předmětu a výslovnost slova) mají název odvozen ze substantiv *xíng* 形 „tvar“ a *shēng* 声 „zvuk“. Fonogramy se skládají ze dvou složek: fonetické a významové složky. (ZÁDRAPA 2009: 51)

Fonetická složka znaku neboli *yīnfú* 音符 fonetikum naznačuje výslovnost daného fonogramu. Významová složka znaku neboli *xíngpáng* 形旁 determinativ reprezentuje význam znaku. „*Fonogramy odkazují determinativem na význam znaku a fonetikem na jeho výslovnost: znak rén 仁 humanita s determinativem èr 二 dva a fonetikem rén 人 člověk.*“ (KUČERA 2005: xv)

Původně výslovnost fonetika a fonogramu byla podobná ne-li stejná, ale vlivem vývoje čínského fonologického systému došlo k rozrůznění výslovnosti. V současné době již řada fonetik nereprezentuje shodnou výslovnost fonogramu, pouze ji naznačuje. (UHER 2005: 130)

Uher popisuje trojí dělení fonogramů podle grafiky: 1. Determinativ je vlevo a fonetikum je vpravo; 2. Determinativ je nahoře, fonetikum dole; 3. Determinativ je vně, fonetikum je uvnitř fonogramu. (UHER 2005: 130)

Qiu Xiqui uvádí podkategorie podle způsobu tvorby prvních fonogramů.: 1. Připojení fonetika k piktogramu či symbolu a 2. Alternace části piktogramu či symbolu za fonetikum.

1. Připojení fonetika k piktogramu či symbolu

Například: Nejednodušený znak *jī* 雞 „kuře, slepice, kohout“ měl prvotní formou znaku piktogram, ke kterému bylo připojeno fonetikum *xī* 奚 a poté byla původní piktografická složka nahrazena piktogramem *niǎo* 鳥 „pták“. (QIU 2000: 222)

2. Alternace části piktogramu či symbolu za fonetikum

Například: Původní význam znaku *xiū* 羞 byl „podávat jídlo“. Tento piktogram byl složen z *yòu* 又 „ruka“ a *yáng* 羊 „ovce“. Posléze bylo *yòu* 又 nahrazeno fonetikem *chǒu* 丑 „cyklický znak“. (QIU 2000, 224)

5.4 *Huìyì* 会意 *ideogramy*

Název kategorie ideogramy (neboli znaky skládající význam) je tvořen slovesem *huì* 会 „sejít se, setkat se“ a substantivem *yì* 意 „myšlenka, význam“. Jednotlivé složky jsou si významově blízké a dohromady udávají společný význam.

Některé ideogramy jsou unikátní svou vnitřní strukturou, proto pokud čtenář zná význam jednotlivých prvků znaku, dokáže si celkový význam ideogramu odvodit. Můžeme tedy říci, že znak má svůj příběh. Sémantické prvky mají většinou piktografický charakter, i proto lze význam odvodit.

Xu Shen udává ideogramy jako jednotnou kategorii, ale Zádrapa uvádí, že tato kategorie je tak obsáhlá a složitá, že ji dnešní gramatologové dělí do tří podkategorií. (ZÁDRAPA 2009: 49)

1. Znak skládající se ze dvou a více různých významových prvků

Sem patří ideogramy, u nichž hraje významnou roli vzájemné postavení komponentů, znaky obsahující piktogramy části těla. Můžeme zde zařadit například: znak bèi 背 „záda, být k sobě zády“, původně pouze 北 dvě osoby zády k sobě. Niào 尿 „močit“ naznačuje člověka a pod ním napravo je voda. Xiū 休 „odpočívát“ zobrazuje člověka opřeného o strom. Znak yuè 刖 „uříznout nohu v koleni“ původně zobrazoval osobu, která měla v levo dole u nohy přiloženu pravděpodobně pilu. V porovnání archaických podob znaků s dnešním typem písma se původní významová názornost vytrácí. (ZÁDRAPA 2009: 49)

2. Znak sestavené opakováním téhož prvku piktografické podoby

Tradičními příklady jsou znaky: lín 林 „háj“ a sēn 森 „hustý (les)“ složené z opakování symbolu mù 木 „strom“; znak zhòng 众 složený ze znaků rén 人 „člověk“; znak yán 炎 „palčivý, zápal“ složený ze dvou znaků huǒ 火 „oheň“ a znak lěi 磊 „kamenitý“ složený ze tří shí 石 „kamenů“. (ZÁDRAPA 2009: 51)

3. „mluvící“ znaky

„Neobsahují totiž neartikulované významové prvky obrázkové povahy, nýbrž již etablované znaky tvořící kraťoučkou dvouslovnou parafrázi slova, které je zapisováno.“ (ZÁDRAPA 2009, 51) Například znak wāi 歪 „křivý“ je složen ze zápornky bù 不 a složky zhèng 正 „rovný, přímý“; píng 凭 „opírat se o stůl, spoléhat se“ se skládá ze složek rèn 任 „opírat se“ a jī 几 „stolek“; liè 劣 „špatný“ se skládá ze shǎo 少 „málo“ a lì 力 „síla“. (ZÁDRAPA 2009: 51)

5.5 *Zhuǎnzhù* 转注 *varianty*

Pátá kategorie znaků nazývaná variety (neboli znaky transfigurované) je podle Xu Shenovy definice vysvětlena tak, že „vzniká proměnou grafiky části znaku svého synonyma, přičemž si ale ponechává týž radikál, díky němuž se pak oba znaky dělí o stejný význam.“ (UHER 2005: 45)

V podstatě se jedná o znaky, jejichž jedna složka byla nahrazena jinou. Vznikly tedy přeměnou znaku existujícího ve znak nový, například 1ǎo 老 „starý“ a kǎo 考 „starý“. Sehnal vysvětluje začlenění těchto znaků do kategorie na základě grafiky i výslovnosti. Znak 1ǎo 老 je piktogram se symbolickým významem a znak kǎo 考 je fonogram, který obsahuje redukovanou významovou složku 老 a fonetikum qiǎo 丂. Z fonologického hlediska mají obě slova stejnou finálu, proto „Xu Shen mezi nimi klade významové rovnítko“. (SEHNAL 2002: 155)

5.6 *Jiǎjiè* 假借 *výpůjčky*

Výpůjčky (neboli znaky vypůjčené) nebyly původně určeny k zápisu daného slova, ale protože neexistoval způsob, jak je zapsat, byl mu přiřazen znak již existující na základě shodné nebo podobné výslovnosti. Zádrapa dodává, že v případě této kategorie se nejedná o strukturní typy znaků, jelikož nevytváří strukturně nové znaky. Zádrapa dále rozlišuje dvě základní dělení výpůjček podle čínské paleografie. (ZÁDRAPA 2009: 57)

1. fráze *běn wú qí zì* 本无其字 „původně příslušný znak neexistoval“

Sem spadají osobní zájmena, příslovce, modální částice. (ZÁDRAPA 2009: 57) Například znak wǒ 我 „já“ je původně znak zobrazující typ halapartny, byl vypůjčen pro osobní zájmeno a pro halapartu se již neuzívá.

2. fráze *běn yǒu qí zì* 本有其字 „původně existoval příslušný znak“

Do této skupiny spadají znaky, u kterých existuje příslušný znak, ale v praxi se stejně použije fonetická výpůjčka. Například hòu 后 dříve byl užíván pouze pro označení císařovny. Následně se vypůjčil pro význam „potom, pak“, ale nadále se užívá i pro císařovnu. (YUAN 2002: 809)

Slovník *Kuàisù Shízì Zìdiǎn* 快速识字字典 *Slovníku pro rychlé rozpoznávání znaků* v úvodu obsahuje synchronní dělení znaků do *shíshū* 十书 deseti kategorií, šest kategorií přebírá od Xu Shena, čtyři další jsou: *cúnyīnzì* 存意字 fonogram, který nemá fonetikum; *cúnyīnzì* 存音字 fonogram, který nemá determinativ; *bùjiànzì* 部件字 prvkový znak a *bǐhuàzì* 笔画字 tahový znak.

6 Složky fonogramů

V této kapitole chci vysvětlit pojmy fonetikum a determinativ, jako dvě složky fonogramů. Vymezení pojmu fonetikum je nezbytné pro pochopení analýzy mé práce a samotného korpusu 3 500 nejfrekventovanějších znaků. Popis fonetika doplním o názorné tabulky s příklady.

6.1 *yīnfú* 音符 *fonetikum*

Jedná se o složku znaku, která naznačuje výslovnost fonogramu. (VOCHALA 1975: 13) Počet fonetik se dříve udával okolo 2 000, ale v průběhu zjednodušování znaků se běžně užívá přibližně jen 1 000 fonetik. Většinou se vyskytují sama o sobě jako samostatné znaky. V korpusu 3 500 nejfrekventovanějších znaků jsem vygenerovala 859 fonetik, z toho 396 fonetik se vyskytuje pouze v jednom znaku.

„O fonetikách se předpokládá, že poměrně věrně odráží dobovou výslovnost, ačkoli se badatelé neshodují na tom, zda se všechny znaky se stejnou fonetickou složkou vyslovovaly úplně stejně.“ (ZÁDRAPA 2009: 52) To je velké úskalí pro současné uživatele čínského znakového písma, protože v průběhu 3 000 let vývoje se znaky, které se dříve vyslovovaly stejně či podobně, dnes mohou výrazně ve své výslovnosti lišit.

V následujících příkladech uvádím tabulky s příklady fonetik, které jsou vyextrahovány z vytvořeného korpusu 3 500 nejfrekventovanějších znaků, jež je nedílnou součástí této práce. V prvním sloupci uvádím fonogramy, ve druhém sloupci jejich výslovnost v pinyin, ve třetím je fonetikum a ve čtvrtém sloupci jeho výslovnost. Zvýraznila jsem shodu výslovnosti fonetika a fonogramu.

fonetikum bā 巴

fonogram	výslovnost	fonetikum	výslovnost
吧	bā	巴	bā
笆	bā	巴	bā
芭	bā	巴	bā
疤	bā	巴	bā

Fonetikum bā 巴 se v korpusu objevuje ve čtyřech fonogramech. Ve všech výskytech ovlivnilo výslovnost celého znaku na 100 %. Zádrapa uvádí, že takových fonetik je celkem asi 5 %. Z čehož vyplývá, že stoprocentní shoda výslovnosti fonetika a fonogramu je dosti vzácná.

fonetikum mǎ 马

fonogram	výslovnost	fonetikum	výslovnost
玛	mǎ	马	mǎ
码	mǎ	马	mǎ
蚂	mǎ	马	mǎ
骂	mà	马	mǎ
妈	mā	马	mǎ
吗	ma	马	mǎ

Fonetikum mǎ 马 se v korpusu objevuje v šesti fonogramech. V každém z těchto fonogramů ovlivnilo výslovnost celého znaku, z toho ve třech fonogramech se shoduje stoprocentně, ve zbylých třech fonogramech se neshoduje jen tón.

fonetikum yáng 羊

fonogram	výslovnost	fonetikum	výslovnost
洋	yáng	羊	yáng
详	xiáng	羊	yáng
祥	xiáng	羊	yáng
翔	xiáng	羊	yáng
姜	jiāng	羊	yáng
氧	yǎng	羊	yáng
痒	yǎng	羊	yáng
样	yàng	羊	yáng

Fonetikum yáng 羊 se v korpusu vyskytuje v osmi znacích. Stoprocentní shodu sledujeme pouze v jednom znaku.

fonetikum gèn 艮

fonogram	výslovnost	fonetikum	výslovnost
根	gēn	艮	gèn
跟	gēn	艮	gèn
痕	hén	艮	gèn
很	hěnn	艮	gèn
狠	hěnn	艮	gèn
恨	hèn	艮	gèn
艰	jiān	艮	gèn
垦	kěnn	艮	gèn
恳	kěnn	艮	gèn
银	yín	艮	gèn

Fonetikum gèn 艮 se v korpusu objevuje v deseti případech, z toho stoprocentní shodu ve výslovnosti fonetika a fonogramu již v této skupině znaků nenajdeme. Dva fonogramy z deseti mají pouze změněný tón, šest fonogramů má shodnou finálu s fonetikem.

6.2 xíngpáng 形旁 *determinativ*

„Je třeba brát pouze jako ustálenou sadu pomocných významonosných elementů, sloužících při sestrojování, případně upřesňování znaků.“ (ZÁDRAPA 2009: 51-52) Termín determinativ označuje významovou složku znaku. Determinativů můžeme napočítat kolem 500, některé z nich mohou vystupovat jako samostatné znaky, některé nikoliv. (ZÁDRAPA 2009: 51-52)

7 Korpus

Korpus fonogramů vytvořený ze souboru 3500 nejfrekventovanějších znaků je specializovaným korpusem. Znaky byly vybrány ze čtyř souborů 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků. Jelikož se jedná o korpus složený z jednotlivých znaků čínského písma, mohli bychom ho nazvat lexikální databáze a tento korpus je přiložen k mé diplomové práci na CD-ROMu v elektronické podobě v rozsahu 62 stran. Korpus jsem ponechala ve formátu *.xls*, aby mohl být použit pro další výzkum.

Struktura korpusu je sloupcová. V první sloupci jsou zapsané fonogramy řazené podle abecedy. Ve druhém je výslovnost fonogramu zapsaná v pinyinu. Třetí sloupec zaujímají fonetika, jejichž výslovnost v pinyinu je ve čtvrtém sloupci. Pátý sloupec je vyčleněn pro sémantický význam znaků. Primárně je význam podle Švarného slovníku. Pokud znak nebyl obsažen v *Učebním slovníku jazyka čínského*, hledala jsem ho ve Vochalově *Čínsko-českém, česko-čínském slovníku*. A až v poslední řadě jsem studovala *The Contemporary Chinese Dictionary*. Sloupec nazvaný okruhy nejfrekventovanějších znaků udává, do které skupiny daný znak patří. Poslední sloupec se jmenuje shoda a obsahuje čísla 1 až 8, což jsou pracovní názvy variant výslovnosti (viz níže).

7.1 Výbor části korpusu

Pro ukázkou vytvořeného korpusu 3 500 nejfrekventovanějších znaků jsem zvolila ucelenou skupinu od písmena D po L. V tabulce jsou nevyplněná políčka u fonogramů v případě, že se jedná o prvky neobsažené v čínské znakové sadě.

fonogram	fonetikum	výslovnost fonogramu	výslovnost fonetika	okruhy nejfrekventovanějších znaků	shoda
搭	荅	dā	dā	1500	1
瘩	荅	dā	dā	3500	1
达	大	dá	dà	800	2
打	丁	dǎ	dīng	800	5
怠	台	dài	tái	2500	6
贷	代	dài	dài	2500	1
袋	代	dài	dài	1500	1
戴	戔	dài	zāi	1500	6
黛	代	dài	dài	3500	1
担	旦	dàn	dàn	800	1
胆	旦	dǎn	dàn	2500	2
掸	单	dǎn	dān	3500	2
诞	延	dàn	yán	2500	8
弹	单	dàn	dān	1500	2
淡	炎	dàn	yán	1500	8
氮	炎	dàn	yán	3500	8
铛	当	dāng	dāng	3500	1
裆	当	dāng	dāng	3500	1
挡	当	dǎng	dāng	2500	2
党	尚	dǎng	shàng	1500	6
荡	汤	dàng	tāng	2500	6
档	当	dàng	dāng	2500	2
叨	刀	dāo	dāo	2500	1
岛	鸟(bez 一)	dǎo	niǎo	1500	7
蹈	舀	dǎo	yǎo	1500	7
捣	岛	dǎo	dǎo	3500	1
倒	到	dào	dào	800	1
到	刀	dào	dāo	800	2
稻	舀	dào	yǎo	2500	8
得	得	dé	dé	800	1
德	德	dé	dé	2500	1
灯	丁	dēng	dīng	800	3
蹬	登	dēng	dēng	3500	1
凳	几	dèng	jǐ	2500	8
瞪	登	dèng	dēng	3500	2
低	氏	dī	dǐ	800	2

滴	商	dī	dī	2500	1
嘀	商	dí	dī	3500	2
嫡	商	dí	dī	3500	2
底	氏	dǐ	dǐ	800	1
抵	氏	dǐ	dǐ	1500	1
第	弟	dì	dì	800	1
递	弟	dì	dì	1500	1
蒂	帝	dì	dì	3500	1
缔	帝	dì	dì	3500	1
掂	店	diān	diàn	3500	2
点	占	diǎn	zhān	800	8
碘	典	diǎn	diǎn	3500	1
佃	田	diàn	tián	3500	6
玷	占	diàn	zhàn	3500	7
淀	定	diàn	dìng	3500	3
惦	店	diàn	diàn	3500	1
店	占	diàn	zhàn	1500	7
刁	刁	diāo	diāo	2500	1
钓	勺	diào	sháo	2500	8
爹	多	diē	duō	1500	3
蝶	棊	dié	yè	2500	6
谍	棊	dié	yè	3500	6
碟	棊	dié	yè	3500	6
叮	丁	dīng	dīng	1500	1
盯	丁	dīng	dīng	1500	1
钉	丁	dìng	dīng	2500	2
顶	丁	dǐng	dīng	800	2
订	丁	dìng	dīng	1500	2
锭	定	dìng	dìng	3500	1
董	重	dǒng	zhòng	1500	6
懂	董	dǒng	dǒng	1500	1
栋	东	dòng	dōng	2500	2
冻	东	dòng	dōng	1500	2
洞	同	dòng	tóng	1500	6
逗	豆	dóu	dòu	2500	2
抖	斗	dǒu	dǒu	1500	1
陡	走	dǒu	zǒu	2500	4
蚪	斗	dǒu	dǒu	3500	1
痘	豆	dòu	dòu	3500	1
督	叔	dū	shū	1500	4
毒	母	dú	mǔ	1500	6
杜	土	dù	tǔ	2500	6
肚	土	dù	tǔ	1500	6
度	庶 (bez ...)	dù	shù	1500	4
渡	度	dù	dù	1500	1

妒	户	dù	hù	3500	4
镀	度	dù	dù	3500	1
端	崙	duān	duān	2500	1
短	豆	duǎn	dòu	800	5
缎	段	duàn	duàn	2500	1
锻	段	duàn	duàn	2500	1
堆	佳	duī	zhuī	1500	4
吨	屯	dūn	tún	1500	6
蹲	尊	dūn	zūn	2500	4
墩	敦	dūn	dūn	3500	1
吨	屯	dūn	tún	3500	6
顿	屯	dùn	tún	1500	6
囤	屯	dùn	tún	3500	6
钝	屯	dùn	tún	3500	6
哆	多	duō	duō	3500	1
踱	度	duó	dù	3500	5
夺	大	duò	dà	1500	3
躲	朵	duǒ	duǒ	2500	1
惰	左	duò	zuǒ	2500	6
垛	朵	duò	duǒ	3500	2
踩	朵	duò	duǒ	3500	2
阿	可	ē	kě	2500	6
额	客	é	kè	2500	6
扼	厄	è	è	3500	1
遏	曷	è	hé	3500	6
愕	粤	è	è	3500	1
鳄	粤	è	è	3500	1
恩	因	ēn	yīn	1500	7
饵	耳	ěr	ěr	3500	1
贰	式	èr	èr	3500	1
伐	伐	fá	fá	2500	1
筏	伐	fá	fá	3500	1
帆	凡	fān	fán	2500	2
翻	番	fān	fān	1500	1
矾	凡	fán	fán	3500	1
樊	椋	fán	fán	3500	1
返	反	fǎn	fǎn	1500	1
范	汎	fàn	fàn	1500	1
贩	反	fàn	fǎn	2500	2
泛	乏	fàn	fá	1500	5
芳	方	fāng	fāng	1500	1
坊	方	fáng	fāng	2500	2
防	方	fáng	fāng	800	2
妨	方	fáng	fāng	2500	2
房	方	fáng	fāng	800	2

肪	方	fáng	fāng	3500	2
仿	方	fǎng	fāng	2500	2
访	方	fǎng	fāng	1500	2
纺	方	fǎng	fāng	1500	2
放	方	fàng	fāng	800	2
啡	非	fēi	fēi	3500	1
匪	非	fěi	fēi	2500	2
菲	非	fěi	fēi	3500	2
诽	非	fěi	fēi	3500	2
废	发	fèi	fā	1500	5
沸	弗	fèi	fú	2500	5
肺	市	fèi	fú	2500	5
费	弗	fèi	fú	1500	5
吩	分	fēn	fēn	1500	1
纷	分	fēn	fēn	1500	1
芬	分	fēn	fēn	2500	1
氛	分	fēn	fēn	3500	1
坟	文	fén	wén	2500	4
粉	分	fěn	fēn	800	2
份	分	fèn	fēn	1500	2
愤	贲	fèn	bēn	2500	6
忿	分	fèn	fēn	3500	2
疯	风	fēng	fēng	1500	1
峰	峯	fēng	fēng	1500	1
锋	峯	fēng	fēng	1500	1
蜂	蜂	fēng	fēng	2500	1
枫	风	fēng	fēng	3500	1
逢	逢	féng	fēng	2500	2
缝	逢	féng	féng	1500	1
冯	冫	féng	bīng	3500	8
讽	风	fěng	fēng	2500	2
佛	弗	fó	fú	1500	3
肤	夫	fū	fū	2500	1
孵	孚	fū	fú	3500	2
麸	夫	fū	fū	3500	1
扶	夫	fú	fū	1500	2
俘	孚	fú	fú	2500	1
浮	孚	fú	fú	1500	1
芙	夫	fú	fū	3500	2
拂	弗	fú	fú	3500	1
辐	畐	fú	fú	3500	1
蝠	畐	fú	fú	3500	1
符	付	fú	fù	2500	2
幅	畐	fú	fú	2500	1
福	畐	fú	fú	800	1

袱	伏	fú	fú	3500	1
抚	无	fǔ	wú	2500	6
府	付	fǔ	fù	1500	2
斧	父	fǔ	fù	1500	2
俯	府	fǔ	fǔ	2500	1
辅	甫	fǔ	fǔ	2500	1
腐	府	fǔ	fǔ	1500	1
脯	甫	fǔ	fǔ	2500	1
附	付	fù	fù	1500	1
咐	付	fù	fù	1500	1
赴	卜	fù	bǔ	2500	6
副	富	fù	fú	1500	2
傅	尊	fù	fū	2500	2
富	富	fù	fú	1500	2
覆	復	fù	fù	2500	1
腹	复	fù	fù	2500	1
缚	尊	fù	fū	3500	2
赋	武	fù	wǔ	3500	6
咖	加	gā	jiā	3500	7
该	亥	gāi	hài	800	6
钙	丐	gài	gài	3500	1
杆	干	gān	gān	800	1
肝	干	gān	gān	1500	1
杆	干	gān	gān	3500	1
竿	干	gān	gān	1500	1
秆	干	gǎn	gān	2500	2
赶	干	gǎn	gān	800	2
橄	敢	gǎn	gǎn	3500	1
感	咸	gǎn	xián	800	8
刚	冈	gāng	gāng	800	1
纲	冈	gāng	gāng	1500	1
缸	工	gāng	gōng	1500	3
肛	工	gāng	gōng	3500	3
钢	冈	gāng	gāng	800	1
港	巷	gǎng	xiàng	1500	8
岗	冈	gǎng	gāng	2500	2
杠	工	gàng	gōng	2500	5
膏	高	gāo	gāo	2500	1
糕	羔	gāo	gāo	2500	1
篙	高	gāo	gāo	3500	1
搞	高	gǎo	gāo	800	2
稿	高	gǎo	gāo	2500	2
镅	高	gǎo	gāo	3500	2
胳	各	gē	gè	2500	2
鸽	合	gē	hé	1500	6

搁	阁	gē	gé	2500	2
歌	哥	gē	gē	800	1
阁	各	gé	gè	2500	2
格	各	gé	gè	800	2
葛	曷	gé	hé	2500	4
隔	鬲	gé	gé	2500	1
根	艮	gēn	gèn	800	2
跟	艮	gēn	gèn	800	2
耕	井	gēng	jǐng	1500	8
埂	更	gěng	gèng	3500	2
梗	更	gěng	gèng	3500	2
功	工	gōng	gōng	800	1
攻	工	gōng	gōng	1500	1
供	共	gōng	gòng	800	2
恭	共	gōng	gòng	2500	2
躬	弓	gōng	gōng	2500	1
蚣	公	gōng	gōng	3500	1
汞	工	gǒng	gōng	3500	2
拱	共	gǒng	gòng	3500	2
贡	工	gòng	gōng	1500	2
沟	勾	gōu	gōu	1500	1
钩	勾	gōu	gōu	2500	1
狗	句	gǒu	gōu	800	2
苟	句	gǒu	gōu	3500	2
构	勾	góu	gōu	800	2
购	勾	góu	gōu	1500	2
够	句	góu	gōu	1500	2
垢	后	gòu	hòu	3500	4
估	古	gū	gǔ	1500	2
姑	古	gū	gǔ	1500	2
孤	瓜	gū	guā	2500	3
辜	古	gū	gǔ	2500	2
咕	古	gū	gǔ	3500	2
菇	姑	gū	gū	3500	1
股	殳	gǔ	shū	1500	6
固	古	gù	gǔ	800	2
故	古	gù	gǔ	800	2
雇	户	gù	hù	3500	4
挂	圭	guà	guī	1500	5
卦	圭	guà	guī	3500	5
褂	卦	guà	guà	3500	1
棺	官	guān	guān	3500	1
冠	元	guān	yuán	2500	6
馆	官	guǎn	guān	1500	2
管	官	guǎn	guān	800	2

贯	毌	guàn	guàn	2500	1
惯	贯	guàn	guàn	2500	1
灌	漑	guàn	guàn	2500	1
罐	漑	guàn	guàn	2500	1
逛	狂	guàng	kuáng	3500	6
闺	圭	guī	guī	3500	1
硅	圭	guī	guī	3500	1
瑰	鬼	guī	guǐ	3500	2
诡	危	guǐ	wēi	3500	6
桂	圭	guì	guī	2500	2
跪	危	guì	wēi	1500	6
刽	会	guì	huì	3500	4
滚	袞	gǔn	gǔn	2500	1
棍	昆	gùn	kūn	2500	6
锅	𠂔	guō	wō	1500	4
裹	果	guǒ	guǒ	2500	1
哈	合	hā	hé	800	5
蛤	合	há	hé	3500	3
咳	亥	hāi	hài	2500	2
孩	亥	hái	hài	800	2
骇	亥	hài	hài	3500	1
酣	甘	hān	gān	3500	4
憨	敢	hān	gǎn	3500	6
涵	函	hán	hān	3500	2
喊	咸	hǎn	xián	1500	8
汗	干	hàn	gān	1500	6
旱	干	hàn	gān	1500	6
捍	旱	hàn	hàn	3500	1
悍	旱	hàn	hàn	3500	1
焊	旱	hàn	hàn	3500	1
撼	感	hàn	gǎn	3500	6
翰	𠂔	hàn	gàn	3500	4
憾	感	hàn	gǎn	3500	6
航	亢	háng	kàng	1500	6
吭	亢	háng	kàng	3500	6
杭	亢	háng	kàng	3500	6
蒿	高	hāo	gāo	3500	4
毫		háo	gāo	1500	6
豪		háo	gāo	3500	6
壕	毫	háo	háo	3500	1
嚎	毫	háo	háo	3500	1
浩	告	hào	gào	2500	4
耗	毛	hào	máo	2500	6
喝	曷	hē	hé	1500	2
呵	可	hē	kě	3500	6

和	禾	hé	hé	800	1
河	可	hé	kě	800	6
核	亥	hé	hài	1500	5
荷	何	hé	hé	800	1
盒	合	hé	hé	2500	1
褐	曷	hè	hé	3500	2
鹤	雀	hè	hè	3500	1
嘿	黑	hēi	hēi	3500	1
痕	艮	hén	gèn	2500	6
很	艮	hěn	gèn	800	6
狠	艮	hěn	gèn	2500	6
恨	艮	hèn	gèn	2500	4
哼	亨	hēng	hēng	3500	1
横	黄	héng	huáng	1500	3
衡	行	héng	xíng	2500	7
哄	共	hǒng	gòng	1500	6
烘	共	hóng	gòng	1500	6
红	工	hòng	gòng	800	4
宏	宀	hóng	gòng	2500	6
洪	共	hóng	gòng	1500	6
虹	工	hóng	gòng	2500	6
候	侯	hóu	hóu	800	1
喉	侯	hòu	hóu	2500	2
猴	侯	hòu	hóu	2500	2
呼	乎	hū	hū	800	1
忽	勿	hū	wù	1500	6
湖	胡	hú	hú	800	1
葫	胡	hú	hú	3500	1
蝴	胡	hú	hú	2500	1
糊	胡	hú	hú	2500	1
唬	虎	hǔ	hǔ	3500	1
护	户	hù	hù	1500	1
沪	户	hù	hù	3500	1
花	化	huā	huà	800	2
华	化	huá	huà	800	2
哗	化	huá	huà	2500	2
桦	华	huà	huá	3500	2
徊	回	huái	huí	3500	3
缓	爰	huǎn	yuán	2500	8
换	奂	huàn	huàn	800	1
唤	奂	huàn	huàn	2500	1
涣	奂	huàn	huàn	3500	1
焕	奂	huàn	huàn	3500	1
痪	奂	huàn	huàn	3500	1
患	串	huàn	chuàn	2500	4

荒	荒	huāng	huāng	1500	1
慌	荒	huāng	huāng	2500	1
煌	皇	huáng	huáng	2500	1
凰	皇	huáng	huáng	3500	1
惶	皇	huáng	huáng	3500	1
蝗	皇	huáng	huáng	3500	1
磺	黄	huáng	huáng	3500	1
谎	荒	huǎng	huāng	2500	2
恍	光	huǎng	guāng	3500	6
幌	晃	huǎng	huǎng	3500	1
晃	光	huàng	guāng	2500	6
恢	灰	huī	huī	2500	1
徽	微 (bez 几)	huī	wēi	3500	4
茴	回	huí	huí	3500	1
蛔	回	huí	huí	3500	1
悔	每	huǐ	měi	2500	7
绘	会	huì	huì	2500	1
讳	韦	huì	wéi	3500	6
诲	每	huì	měi	3500	8
晦	每	huì	měi	3500	8
秽	岁	huì	suì	3500	4
慧	彗	huì	huì	2500	1
婚	昏	hūn	hūn	1500	1
荤	军	hūn	jūn	3500	7
浑	军	hún	jūn	2500	8
魂	云	hún	yún	2500	7
混	昆	hún	kūn	2500	6
豁	害	huō	hài	3500	5
货	化	huó	huà	800	5
伙	火	huǒ	huǒ	800	1
祸	𠂔	huò	wō	2500	6
惑	或	huò	huò	2500	1
饥	几	jī	jī	2500	1
机	几	jī	jī	800	1
肌	几	jī	jī	2500	1
圾	及	jī	jí	2500	2
基	其	jī	qí	1500	6
激	敷	jī	jiǎo	2500	5
讥	几	jī	jī	3500	1
叽	几	jī	jī	3500	1
唧	即	jī	jí	3500	2
畸	奇	jī	jī	3500	1
箕	其	jī	qí	3500	6
级	及	jī	jí	800	2
极	及	jī	jí	800	2

藉	昔	jī	xī	3500	4
籍	藉	jī	jí	2500	2
辑	聿	jí	qì	3500	6
嫉	疾	jí	jī	3500	2
挤	齐	jǐ	qí	1500	6
记	己	jì	jǐ	800	2
纪	己	jì	jǐ	1500	2
忌	己	jì	jǐ	2500	2
剂	齐	jì	qí	1500	6
继		jì	jì	1500	1
济	齐	jì	qí	1500	6
既	旡	jì	jì	1500	1
迹	亦	jì	yì	2500	4
寄	奇	jì	jī	1500	2
荠	齐	jì	qí	3500	6
鲫	即	jì	jí	3500	2
冀	異	jì	yì	3500	4
嘉	加	jiā	jiā	2500	1
枷	加	jiā	jiā	3500	1
荚	夹	jiá	jiá	3500	1
颊	夹	jiá	jiá	3500	1
假	段	jiǎ	jiǎ	2500	1
贾	𠂔	jiǎ	yà	3500	6
钾	甲	jiǎ	jiǎ	3500	1
价	介	jià	jiè	800	3
驾	加	jià	jiā	2500	2
架	加	jià	jiā	800	2
嫁	家	jià	jiā	1500	2
稼	家	jià	jiā	2500	2
坚		jiān	jiān	800	1
奸	干	jiān	gān	1500	7
歼	千	jiān	qiān	2500	4
艰	艮	jiān	gèn	1500	8
煎	前	jiān	qián	1500	6
检	殸	jiǎn	qiān	800	6
拣		jiǎn	jiǎn	2500	1
捡	殸	jiǎn	qiān	2500	6
俭	殸	jiǎn	qiān	2500	6
减	咸	jiǎn	xián	800	6
剪	前	jiǎn	qián	1500	6
简	间	jiǎn	jiān	1500	2
碱	咸	jiǎn	xián	3500	6
舰	见	jiàn	jiàn	2500	1
健	建	jiàn	jiàn	1500	1
键	建	jiàn	jiàn	2500	1

箭	前	jiàn	qián	2500	6
贱	戈	jiàn	jiān	2500	2
践	戈	jiàn	jiān	2500	2
鉴		jiàn	jiān	2500	2
剑	金	jiàn	qiān	2500	6
渐	斩	jiàn	zhǎn	2500	8
涧	间	jiàn	jiān	3500	2
溅	贱	jiàn	jiàn	3500	1
浆		jiāng	jiāng	1500	1
姜	羊	jiāng	yáng	2500	6
僵	冫	jiāng	jiāng	2500	1
疆	冫	jiāng	jiāng	2500	1
疆	冫	jiāng	jiāng	3500	1
讲	井	jiǎng	jǐng	800	3
奖		jiǎng	jiāng	1500	2
浆		jiǎng	jiāng	2500	2
蒋	将	jiǎng	jiàng	3500	2
降	冫	jiàng	jiàng	800	1
将	酱 (bez 西)	jiàng	jiàng	800	1
骄	乔	jiāo	qiáo	2500	6
娇	乔	jiāo	qiáo	2500	6
胶	交	jiāo	jiāo	1500	1
郊	交	jiāo	jiāo	2500	1
浇	尧	jiāo	yáo	2500	6
蕉	焦	jiāo	jiāo	2500	1
礁	焦	jiāo	jiāo	3500	1
嚼	爵	jiáo	jué	2500	3
狡	交	jiǎo	jiāo	2500	2
饺	交	jiǎo	jiāo	2500	2
绞	交	jiǎo	jiāo	2500	2
搅	觉	jiǎo	jué	2500	5
缴	敫	jiǎo	jiǎo	2500	1
饶	尧	jiǎo	yáo	3500	6
矫	乔	jiǎo	qiáo	3500	6
剿	巢	jiǎo	cháo	3500	8
叫	丩	jiào	jiū	800	5
较	交	jiào	jiāo	800	2
轿	乔	jiào	qiáo	2500	6
教	孝	jiào	xiào	800	4
窖	告	jiào	gào	3500	7
酵	孝	jiào	xiào	3500	4
阶	介	jiē	jiè	1500	2
接	妾	jiē	qiè	800	6
秸	吉	jiē	jí	3500	5
节	卩	jié	jié	800	1

捷	逮	jié	jié	2500	1
洁	吉	jié	jí	1500	3
结	吉	jié	jí	800	3
姐	且	jiě	qiě	1500	4
界	介	jiè	jiè	800	1
芥	介	jiè	jiè	3500	1
诫	戒	jiè	jiè	3500	1
襟	禁	jīn	jīn	3500	1
谨	堇	jǐn	jǐng	2500	3
锦	金	jǐn	jīn	2500	2
进	井	jìn	jǐng	800	5
近	斤	jìn	jīn	800	2
劲	丕	jìn	jīng	2500	5
浸	𣎵	jìn	qīn	2500	6
禁	林	jìn	lín	1500	6
茎	丕	jīng	jīng	2500	1
经	丕	jīng	jīng	800	1
惊	京	jīng	jīng	1500	1
睛	青	jīng	qīng	1500	4
精	青	jīng	qīng	800	4
荆	刑	jīng	xíng	3500	6
鲸	京	jīng	jīng	3500	1
颈	丕	jǐng	jīng	2500	2
景	京	jǐng	jīng	800	2
警	敬	jǐng	jìng	2500	2
阱	井	jǐng	jǐng	3500	1
径	丕	jìng	jīng	1500	2
净	争	jìng	zhēng	1500	8
境	竟	jìng	jìng	1500	1
镜	竟	jìng	jìng	1500	1
静	争	jìng	zhēng	800	8
靖	青	jìng	qīng	3500	6
窘	君	jiǒng	jūn	3500	5
纠	丩	jiū	jiū	2500	1
究	九	jiū	jiǔ	1500	2
揪	秋	jiū	qiū	2500	4
鸠	九	jiū	jiǔ	3500	2
酒	酉	jiǔ	yǒu	800	4
灸	久	jiǔ	jiǔ	3500	1
舅	臼	jiù	jiù	2500	1
救	求	jiù	qiú	1500	6
疾	久	jiù	jiǔ	3500	2
拘	句	jū	jù	2500	2
鞠	鞠	jū	jū	2500	1
驹	句	jū	jù	3500	2

菊	菊	jú	jū	2500	2
橘	橘	jú	yù	2500	6
矩	巨	jǔ	jù	1500	2
拒	巨	jù	jù	1500	1
距	巨	jù	jù	1500	1
俱	具	jù	jù	2500	1
惧	具	jù	jù	2500	1
剧	居	jù	jū	1500	2
据	居	jù	jū	1500	2
锯	居	jù	jū	2500	2
聚	取	jù	qǔ	2500	6
炬	巨	jù	jù	3500	1
捐	肩	juān	yuān	2500	4
鹃	肩	juān	yuān	3500	4
卷	尖	juàn	juàn	1500	1
倦	卷	juàn	juàn	2500	1
圈	卷	juàn	juàn	3500	1
绢	肩	juàn	yuān	2500	6
眷	尖	juàn	juàn	3500	1
决	夬	jué	guài	800	8
觉	学(без子)	jué	xué	800	4
诀	夬	jué	guài	3500	8
均	匀	jūn	yūn	1500	4
钧	匀	jūn	yūn	3500	4
俊	夬	jùn	qún	2500	6
菌	困	jùn	qūn	1500	6
峻	夬	jùn	qún	3500	6
骏	夬	jùn	qún	3500	6
竣	夬	jùn	qún	3500	6
刊	干	kān	gān	2500	4
砍	欠	kǎn	qiàn	2500	8
坎	欠	kǎn	qiàn	3500	8
糠	康	kāng	kāng	2500	1
慷	康	kāng	kāng	3500	1
抗	亢	kàng	kàng	800	1
炕	亢	kàng	kàng	2500	1
烤	考	kǎo	kǎo	1500	1
拷	考	kǎo	kǎo	3500	1
靠	告	kào	gào	800	4
铐	考	kào	kǎo	3500	2
科	禾	kē	hé	800	6
坷	可	kē	kě	3500	2
苛	可	kē	kě	3500	2
磕	盍	kē	hé	3500	6
蝌	科	kē	kē	3500	1

渴	曷	kě	hé	1500	6
客	各	kè	gè	800	4
垦	艮	kěn	gèn	2500	6
啃	肯	kěn	kěn	3500	1
恳	艮	kěn	gèn	2500	6
坑	亢	kēng	kàng	1500	5
空	工	kōng	gōng	800	4
恐	巩	kǒng	gǒng	2500	4
控	空	kòng	kōng	2500	2
抠	区	kōu	ōu	3500	4
扣	口	kóu	kǒu	1500	2
枯	古	kū	gǔ	1500	6
苦	古	kǔ	gǔ	800	4
裤	库	kù	kù	1500	1
夸	亏	kuā	kuī	1500	3
挎	夸	kuà	kuā	1500	2
胯	夸	kuà	kuā	3500	2
跨	夸	kuà	kuā	1500	2
块	夬	kuài	guài	800	4
快	夬	kuài	guài	800	4
筷	快	kuài	kuài	3500	1
宽	苋	kuān	xiàn	1500	8
匡	王	kuāng	wáng	3500	6
筐	匡	kuāng	kuāng	2500	1
狂	王	kuáng	wáng	2500	4
旷	广	kuàng	guǎng	2500	6
矿	广	kuàng	guǎng	800	6
眶	匡	kuàng	kuāng	3500	2
框	匡	kuàng	kuāng	2500	2
盔	灰	kuī	huī	3500	4
窥	规	kuī	guī	3500	4
魁	鬼	kuí	guǐ	3500	6
葵	癸	kuí	guǐ	2500	6
傀	鬼	kuǐ	guǐ	3500	4
愧	鬼	kuì	guǐ	2500	6
溃	贵	kuì	guì	3500	4
坤	申	kūn	shēn	3500	7
捆	困	kǔn	kùn	2500	2
阔	活	kuò	huó	2500	6
廓	郭	kuò	guō	3500	6
垃	立	lā	lì	2500	5
拉	立	lā	lì	800	5
啦	拉	lā	lā	800	1
喇	刺	lǎ	là	2500	2
辣	刺 (bez 丿)	là	là	2500	1

莱	来	lái	lái	3500	1
赖	刺 (bez 丩)	lài	là	2500	3
癞	赖	lài	lài	3500	1
拦	兰	lán	lán	1500	1
栏	兰	lán	lán	1500	1
蓝	监	lán	jiān	800	8
篮	监	lán	jiān	1500	8
澜	阑	lán	lán	3500	1
览	监 (bez Ⅲ)	lǎn	jiān	2500	8
懒	赖	lǎn	lài	2500	5
揽	览	lǎn	lǎn	3500	1
缆	览	lǎn	lǎn	3500	1
榄	览	lǎn	lǎn	3500	1
烂	兰	làn	lán	1500	2
滥	监	làn	jiān	2500	8
郎	良	láng	liáng	2500	3
廊	郎	láng	láng	2500	1
狼	良	láng	liáng	2500	3
琅	良	láng	liáng	3500	3
榔	朗	láng	lǎng	3500	2
朗	良	lǎng	liáng	1500	5
浪	良	làng	liáng	1500	5
捞	劳	lāo	láo	2500	2
唠	劳	láo	láo	3500	1
姥	老	lǎo	lǎo	1500	1
潦	寮	lǎo	liáo	3500	5
涝	劳	lào	láo	1500	2
勒	力	lè	lì	1500	3
擂	雷	léi	léi	3500	1
累	雷 (bez 雨)	lěi	léi	1500	2
蕾	雷	lěi	léi	3500	2
儡	磊	lěi	léi	3500	2
肋	力	lèi	lì	3500	3
棱	菱	léng	líng	3500	3
冷	令	lěng	lìng	800	5
狸	里	lí	lǐ	2500	2
梨	利	lí	lì	1500	2
犁	利	lí	lì	1500	2
黎	秝	lí	lì	2500	2
漓	离	lí	lí	3500	1
篱	离	lí	lí	3500	1
理	里	lǐ	lǐ	800	1
鲤	里	lǐ	lǐ	3500	1
励	厉	lì	lì	2500	1
粒	立	lì	lì	800	1

例	列	lì	liè	800	3
沥	厉	lì	lì	3500	1
雳	厉	lì	lì	3500	1
俐	利	lì	lì	3500	1
莉	利	lì	lì	3500	1
痢	利	lì	lì	3500	1
砾	乐	lì	lè	3500	3
哩	里	lǐ	lǐ	3500	2
璃	离	lí	lí	1500	2
俩	两	liǎ	liǎng	2500	3
莲	连	lián	lián	1500	1
怜	令	lián	lìng	1500	5
联	关	lián	guān	1500	8
廉	兼	lián	jiān	2500	6
镰	廉	lián	lián	2500	1
脸	仝	liǎn	qiān	800	6
敛	仝	liǎn	qiān	3500	6
练		liàn	jiǎn	800	6
炼		liàn	jiǎn	1500	6
恋		liàn	luán	1500	5
链	连	liàn	lián	2500	2
粮	良	liáng	liáng	800	1
梁		liáng	chuāng	2500	8
梁		liáng	chuāng	2500	8
辆	两	liàng	liǎng	2500	2
撩	寮	liāo	liáo	3500	2
辽	了	liáo	liǎo	2500	2
疗	了	liáo	liǎo	2500	2
僚	寮	liáo	liáo	2500	1
聊	卯	liáo	mǎo	3500	8
寥	寥	liáo	liào	3500	2
嘹	寮	liáo	liáo	3500	1
潦	寮	liáo	liáo	3500	1
僚	寮	liáo	liáo	3500	1
瞭	寮	liào	liáo	3500	2
镣	寮	liào	liáo	3500	2
咧	列	liě	liè	3500	2
烈	列	liè	liè	1500	1
裂	列	liè	liè	1500	1
邻	令	lín	lìng	1500	5
淋	林	lín	lín	2500	1
琳	林	lín	lín	3500	1
磷	遴	lín	lín	3500	1
鳞	遴	lín	lín	3500	1

吝	文	lìn	wén	3500	8
赁	任	lìn	rèn	3500	7
躏	藺	lìn	lìn	3500	1
伶	令	líng	lìng	2500	2
铃	令	líng	lìng	2500	2
零	令	líng	lìng	1500	2
龄	令	líng	lìng	2500	2
灵		líng	líng	1500	1
陵	菱	líng	líng	2500	1
岭	令	líng	lìng	2500	2
玲	令	líng	lìng	3500	2
蛉	令	líng	lìng	3500	2
翎	令	líng	lìng	3500	2
凌	菱	líng	líng	3500	1
菱	菱	líng	líng	3500	1
领	令	lǐng	lìng	800	2
溜	留	liū	liú	2500	2
榴	留	liú	liú	2500	1
瘤	留	liú	liú	3500	1
溜	留	liù	liú	3500	2
聋	龙	lóng	lóng	1500	1
笼	龙	lóng	lóng	1500	1
咙	龙	lóng	lóng	3500	1
胧	龙	lóng	lóng	3500	1
窿	隆	lóng	lóng	3500	1
拢	龙	lǒng	lóng	2500	2
垄	龙	lǒng	lóng	2500	2
楼	娄	lóu	lóu	800	1
篓	娄	lǒu	lóu	3500	2
搂	娄	lòu	lóu	1500	2
漏	漏	lòu	lòu	2500	1
芦	户	lú	hù	2500	6
炉	户	lú	hù	1500	6
颅	卢	lú	lú	3500	1
庐	户	lú	hù	3500	6
虏	虍	lǔ	hǔ	2500	4
碌	录	lù	lù	2500	1
露	路	lù	lù	800	1
屡	娄	lǚ	lóu	2500	5
侣	吕	lǚ	lǚ	3500	1
铝	吕	lǚ	lǚ	3500	1
缕	娄	lǚ	lóu	3500	5
律	聿	lǜ	yù	2500	4
滤	虑	lǜ	lǜ	2500	1
绿	录	lǜ	lù	800	3

氯	录	lù	lù	3500	3
峦		luán	luán	3500	1
抡	仑	lūn	lún	3500	2
轮	仑	lún	lún	800	1
伦	仑	lún	lún	3500	1
沦	仑	lún	lún	3500	1
论	仑	lùn	lún	800	2
萝	罗	luó	luó	1500	1
锣	罗	luó	luó	2500	1
箩	罗	luó	luó	2500	1
骡	累	luó	lěi	2500	5
螺	累	luó	lěi	2500	5
啰	罗	luó	luó	3500	1
逻	罗	luó	luó	3500	1
裸	果	luǒ	guǒ	3500	4
落	洛	luò	luò	800	1

8 Analýza vztahu mezi fonogramem a fonetikem

V této kapitole budu analyzovat vztah mezi fonogramem a jeho fonetikem na základě shody výslovnosti (dále jen shoda IFT).

„Vnitřní struktura čínské slabiky se vyznačuje značnou pravidelností. Každá slabika obsahuje tyto tři základní složky: iniciálu, finála a tón.“ (SEHNAL 2002: 146) Iniciála je počáteční souhláska, finála je zbytek, který zůstane po oddělení iniciály. Tón je specifická hlasová melodie. (SEHNAL 2002: 146) Samozřejmě, že jsem našla ve zkoumaném materiálu specifické slabiky, například slabika ān, která má nulovou iniciálu.

Proto jsem začala u fonetika a fonogramu sledovat tři základní složky výslovnosti dané slabiky.

Podle výpočtu možných kombinací shody IFT v jednotlivých částech jsem získala 8 možností, které značím kombinací písmen I (iniciála), F (finála), T (tón) a 0 (nula – neshoda).

Kombinace IFT:

	iniciála	finála	tón
IFT	+	+	+
IF	+	+	-
IT	+	-	+
FT	-	+	+
I	+	-	-
F	-	+	+
T	-	-	+
0	-	-	-

Tab. č. 1: Popis shody či neshody výslovnosti fonogramu a fonetika

1. IFT - shodná iniciála, shodná finála, shodný tón
2. IF - shodná iniciála, shodná finála, neshodný tón
3. IT - shodná iniciála, neshodná finála a shodný tón
4. FT - neshodná iniciála, shodná finála a shodný tón
5. I - shodná iniciála, neshodná finála a neshodný tón
6. F - neshodná iniciála, shodná finála a neshodný tón
7. T - neshodná iniciála, neshodná finála a shodný tón
8. 0 - neshodná iniciála, neshodná finála, neshodný tón

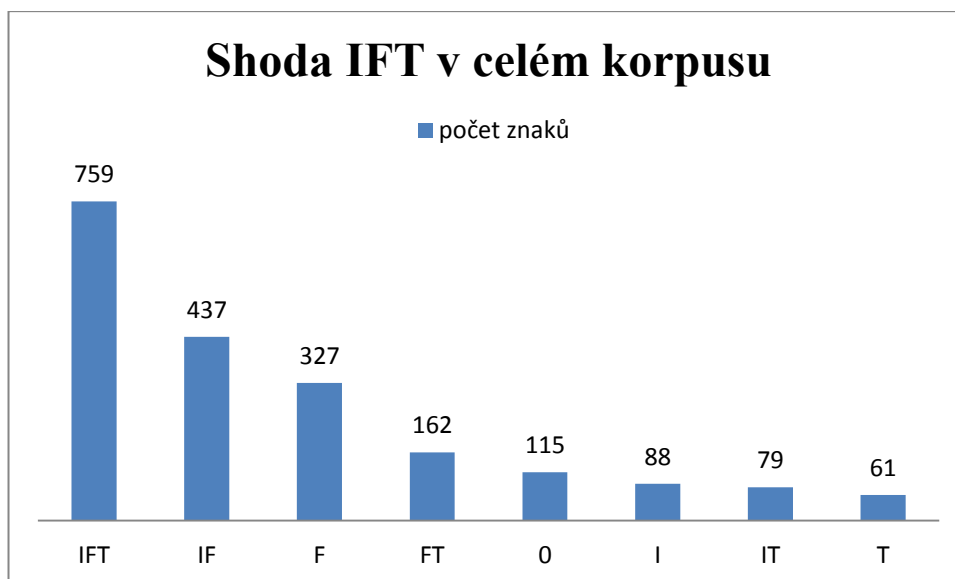
8.1 Celý korpus

Nejprve jsem spočítala celkový počet fonogramů v rámci korpusu 3 500 znaků a ty jsem následně rozdělila od menších okruhů. V rámci 800 znaků je 31,75 % fonogramů (254 znaků). Z okruhu 1 500 znaků je 44,8 % (672) fonogramů, z 2 500 znaků je 51,6 % (1290) fonogramů a v rámci 3 500 nejfrekventovanějších znaků je 57,94 % (2028) fonogramů. S nárůstem znaků stoupá i poměr fonogramů, což nasvědčuje teorii o nejproduktivnější kategorii znaků.

Okruhy nejfrekventovanějších znaků	počet fonogramů	%
800	254	31,75
1500	672	44,8
2500	1290	51,6
3500	2028	57,94

Tab. č. 2: Počet fonogramů v rámci jednotlivých okruhů znaků.

Následně jsem u každého znaku v korpusu určila shodu IFT. Z celkového počtu 2028 fonogramů se 759 znaků shoduje v iniciále, finále i tónu. Druhá nejproduktivnější varianta shody IFT obsahuje 437 znaků, které se shodují v iniciále a finále, různí se v tónu. Třetí nejproduktivnější varianta shody IFT je kategorie F, kde znaky mají pouze stejnou finálu. Tato varianta shody IFT obsahuje 327 znaků.

Graf č. 1 : Shoda IFT v celém korpusu 3 500 nejfrekventovanějších znaků

Můžeme tedy říct, že skoro 59% fonogramů se shoduje se svým fonetikem v iniciále a finále. Což je skoro šest fonogramů z deseti, ve kterých se shoduje iniciála a finála se svým fonetikem. Může, ale nemusí se shodovat v tónu. Každý třetí fonogram z okruhu 3 500 nejfrekventovanějších znaků se shoduje v iniciále, finále a tónu. Každý pátý fonogram z okruhu 3 500 nejfrekventovanějších znaků se shoduje pouze v iniciále a finále.

Třetí nejproduktivnější variantou IFT shody je varianta F, zastupující 16 %. Každý šestý fonogram se shoduje se svým fonetikem ve finále.

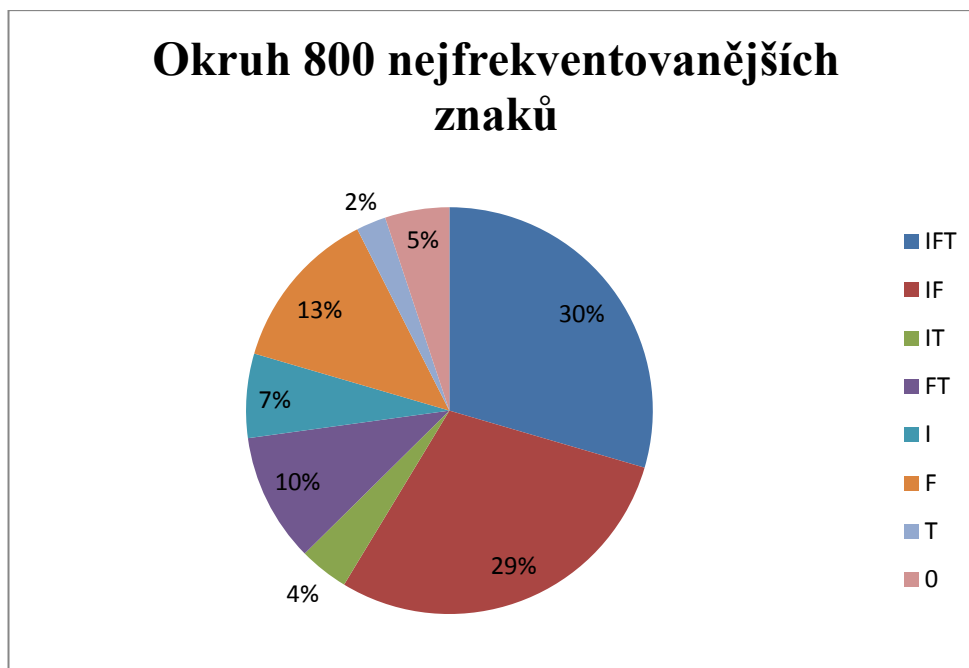
Mezi nejméně produktivní varianty můžeme zařadit varianty I, IT a T, které tvoří skupiny po zhruba 4 %.

8.2 Okruhy nejfrekventovanějších znaků

Následně jsem znaky rozčlenila do jednotlivých okruhů 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků.

8.2.1 Okruh 800 nejfrekventovanějších znaků

Okruh 800 nejfrekventovanějších znaků obsahuje celkem 254 fonogramů. V rámci těchto znaků jsou nejproduktivnější varianty *shody IFT*: IFT, IF a F. Varianta IFT, tedy varianta stoprocentní shody, obsahuje 75 znaků. Varianta IF obsahuje 74 fonogramů a varianta F zahrnuje 33 znaků.

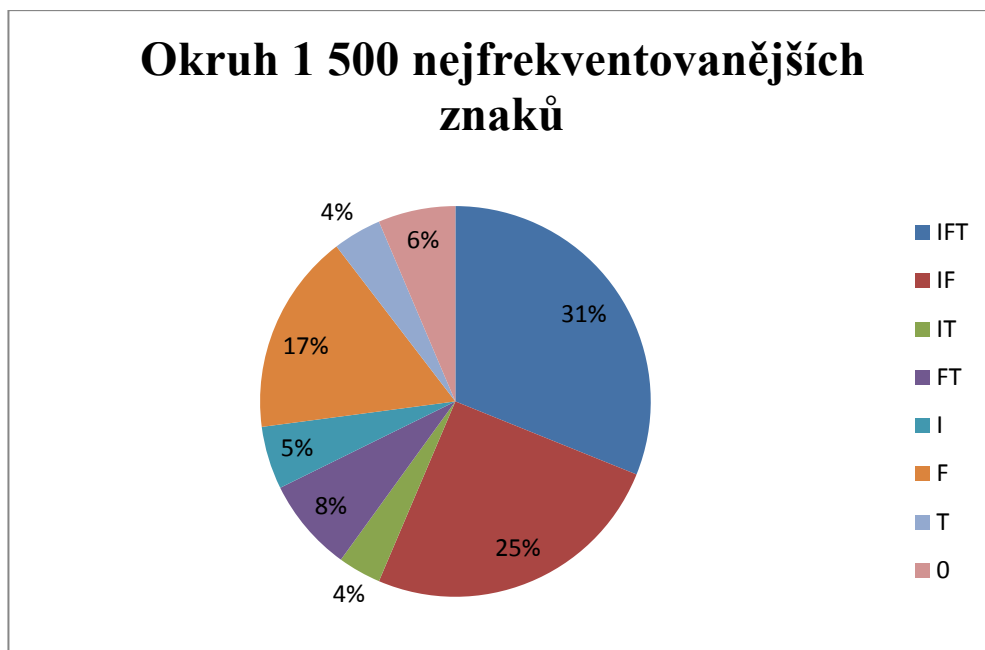
Graf č. 2: Okruh 800 nejfrekventovanějších znaků a jejich rozdělení podle shody IFT.

varianta shody	počet fonogramů (800)
IFT	75
IF	74
IT	10
FT	26
I	17
F	33
T	6
0	13

Tab. č. 3: Okruh 800 nejfrekventovanějších znaků a jejich rozdělení podle shody IFT (počet znaků).

8.2.2 Okruh 1 500 nejfrekventovanějších znaků

V okruhu 1 500 nejfrekventovanějších znaků je obsaženo 672 fonogramů a mezi nejproduktivnější varianty shody IFT patří varianty IFT, IF a F. Varianta IFT obsahuje 209 znaků, varianta IF obsahuje 170 znaků a varianta F zahrnuje 112 fonogramů.

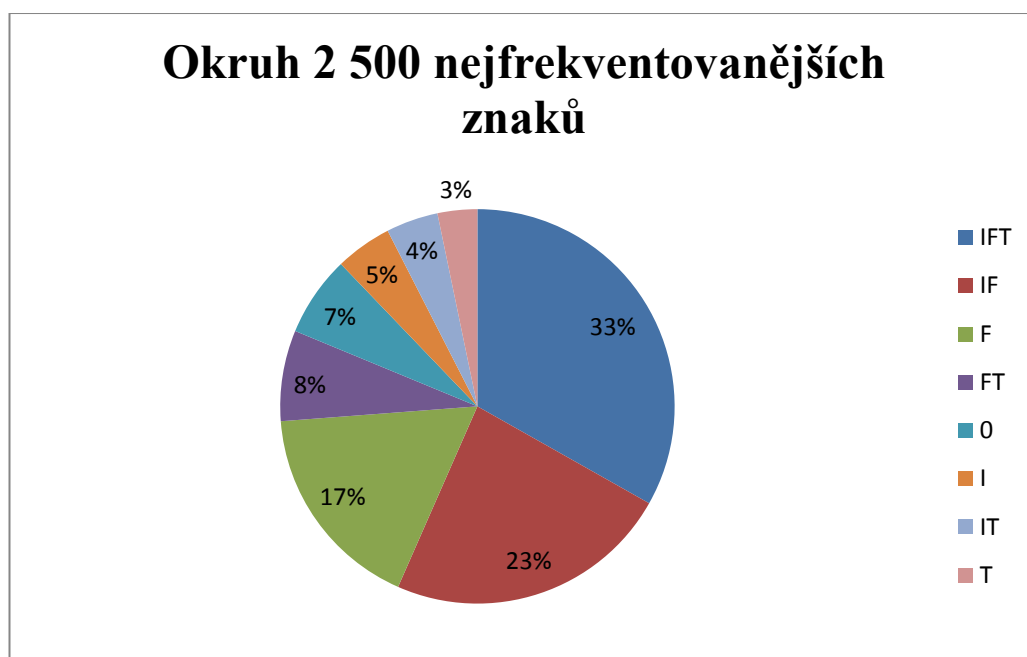
Graf č. 3: Okruh 1 500 nejfrekventovanějších znaků a jejich rozdělení podle shody IFT.

varianta shody	počet fonogramů (1500)
IFT	209
IF	170
IT	24
FT	52
I	35
F	112
T	27
0	43

Tab. č. 4: Okruh 1 500 nejfrekventovanějších znaků a jejich rozdělení podle shody IFT (počet znaků).

8.2.3 Okruh 2 500 nejfrekventovanějších znaků

Okruh 2 500 nejfrekventovanějších znaků obsahuje 1290 fonogramů. Nejpočetnější varianty shody IFT jsou IFT, IF a F. Varianta IFT obsahuje 428 znaků, varianta IF obsahuje 302 znaků a varianta F zahrnuje 222 fonogramů.

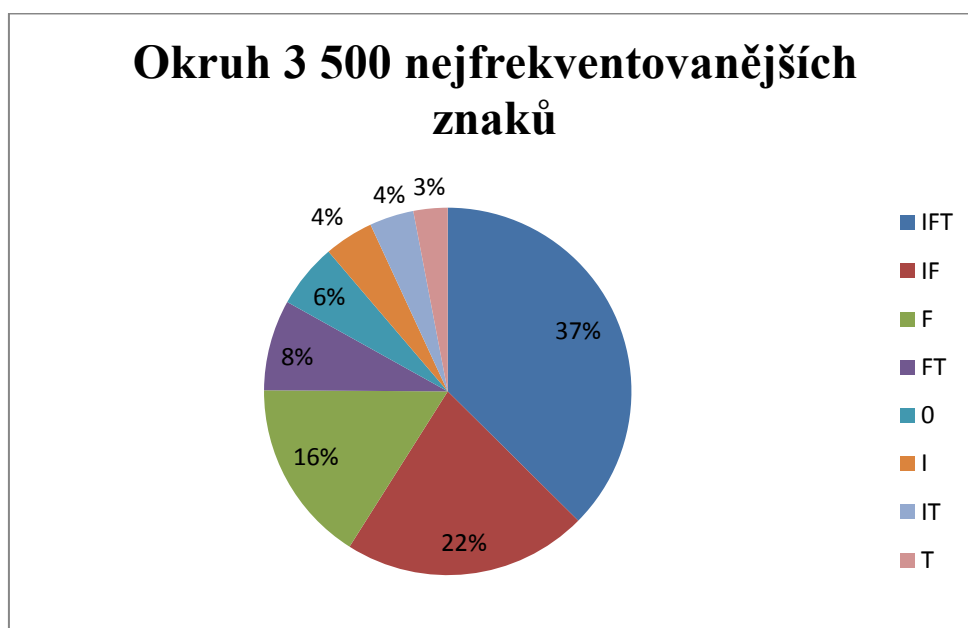
Graf č. 4: Okruh 2 500 nejfrekventovanějších znaků a jejich rozdělení podle shody IFT.

varianta shody	počet fonogramů (2500)
IFT	428
IF	302
IT	55
FT	96
I	60
F	222
T	42
0	85

Tab. č. 5: Okruh 2 500 nejfrekventovanějších znaků a jejich rozdělení podle shody IFT (počet znaků).

8.2.4 Okruh 3 500 nejfrekventovanějších znaků

Okruh 3 500 nejfrekventovanějších znaků obsahuje 2028 fonogramů. Na základě shody IFT jsou nejpočetnější kategorie a počet jejich znaků shodné jako u celého korpusu. Tedy 759 znaků se shoduje v iniciále, finále i tónu. Druhá nejpočetnější varianta znaků je IF a obsahuje 437 znaků. Třetí nejpočetnější varianta je F, která obsahuje 327 znaků.

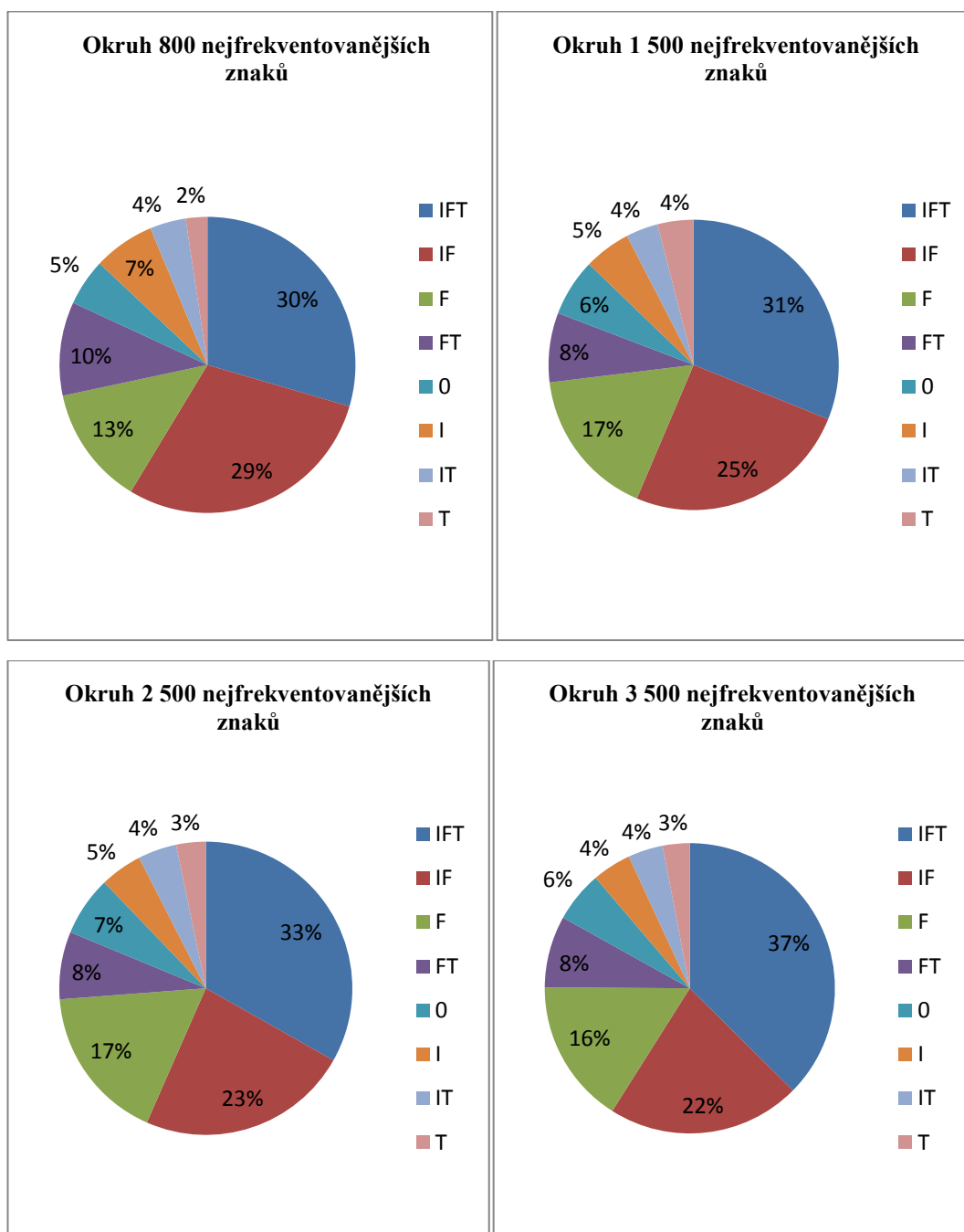

Graf č. 5: Okruh 3 500 nejfrekventovanějších znaků a jejich rozdělení podle shody IFT.

varianta shody	počet fonogramů (3500)
IFT	759
IF	437
IT	79
FT	162
I	88
F	327
T	61
O	115

Tab. č. 6: Okruh 3 500 nejfrekventovanějších znaků a jejich rozdělení podle shody IFT (počet znaků).

Pro přehlednější zobrazení nárůstu či poklesu počtu znaků v jednotlivých variantách shody IFT a v jednotlivých okruzích nejfrekventovanějších znaků rekapitulují následující výšečové grafy.

Následuje přehled jednotlivých tabulek ke každé variantě shody IFT v průřezu jednotlivými okruhy nejfrekventovanějších znaků. Jednotlivé varianty jsou řazeny podle frekvence užití od nejpočetnější skupiny ke skupině s nejmenším počtem zahrnutých fonogramů. Ke každé variantě je doplněno 10 příkladových fonetik, které spadají pod danou variantu.

8.3 Varianty IFT

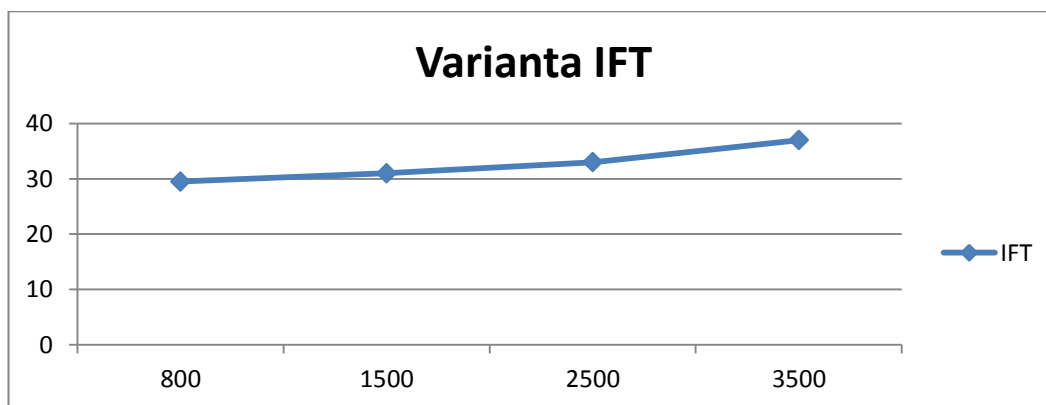
Varianty shody výslovnosti jsou uvedeny v pořadí varianta IFT, varianta IF, varianta F, varianta FT, varianta I, varianta O, varianta IT a varianta T.

8.3.1 Varianta IFT

Varianta shody IFT zahrnuje v rámci 800 nejfrekventovanějších znaků (dále jen 800) 75 fonogramů, v rámci 1 500 nejfrekventovanějších znaků (dále jen 1 500) zahrnuje 209 fonogramů, v rámci 2 500 nejfrekventovanějších znaků (dále jen 2 500) zahrnuje 428 fonogramů a v rámci 3 500 nejfrekventovanějších znaků (dále jen 3 500) zahrnuje 759 fonogramů. Tato varianta shody IFT je neproduktivnější ve všech čtyřech okruzích nejfrekventovanějších znaků. Procentuální hodnota počtu znaků stoupá, konkrétně o 7,9 %.

Okruh nejfrekventovanějších znaků	Celkový počet fonogramů v okruzích	Počet fonogramů	%
800	254	75	29,53
1500	672	209	31,10
2500	1290	428	33,18
3500	2028	759	37,43

Tab. č. 7: shodná iniciála, shodná finála, shodný tón (IFT)

Graf č. 6: Průběh varianty IFT v rámci okruhů 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků

Příklady fonetik, které spadají pod variantu IFT: tabulka obsahuje příklady fonetik (znak a výslovnost), počet výskytů ve znacích a příklady těchto znaků.

fonetikum	výslovnost	výskyt	příklady
乔	qiáo	7	骄娇矫轿桥侨莽
争	zhēng	7	净静挣睁笋狰挣
仑	lún	5	抡轮伦沦论
京	jīng	3	景惊鲸
丙	bǐng	3	病炳柄

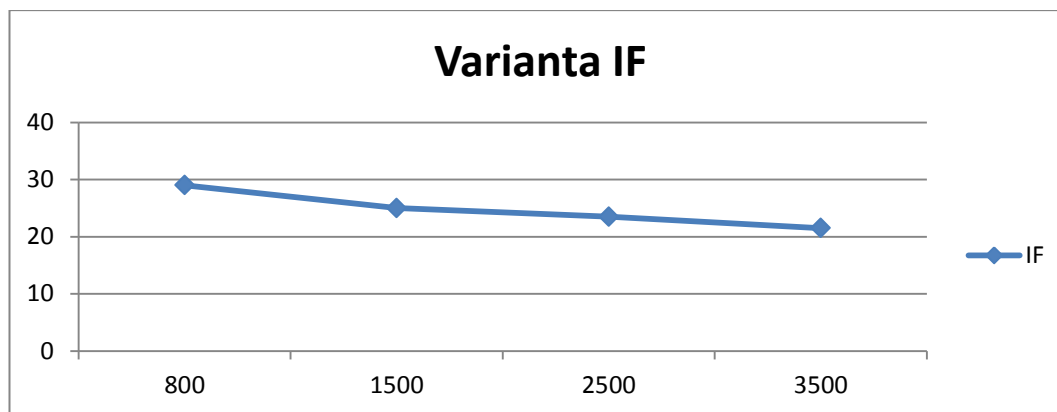
Tab. č. 8: Příklady fonetik, které spadají pod variantu IFT.

8.3.2 Varianta IF

Varianta IF obsahuje celkem 437 fonogramů v rámci 3 500 nejfrekventovanějších znaků. Z toho v rámci 800 nejfrekventovanějších znaků je 74 fonogramů, v rámci 1 500 nejfrekventovanějších znaků je 170 fonogramů a v rámci 2 500 nejfrekventovanějších znaků je 302 fonogramů. Tato varianta shody IFT je druhou nejproduktivnější v rámci všech okruhů nejfrekventovanějších znaků. Její tendence je klesavá. Procentuálně počet fonogramů klesá o 7,59 %.

Okruh nejfrekventovanějších znaků	Celkový počet fonogramů v okruzích	Počet fonogramů	%
800	254	74	29,13
1500	672	170	25,29
2500	1290	302	23,41
3500	2028	437	21,54

Tab. č. 9: Shodná iniciála a shodná finála (IF)

Graf č. 7: Průběh varianty IF v rámci okruhů 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků

Příklady fonetik spadajících pod variantu IF: tabulka obsahuje příklady fonetik (znak a výslovnost), počet znaků, ve kterých se vyskytují a příklady těchto znaků.

fonetikum	výslovnost	výskyt	příklady
丁	dīng	10	打灯叮叮钉顶订宁厅亭
交	jiāo	8	胶郊狡皎绞较效咬
中	zhōng	8	忠钟盅衷肿种仲冲
主	zhǔ	6	拄住注柱蛀驻
东	dōng	2	栋冻

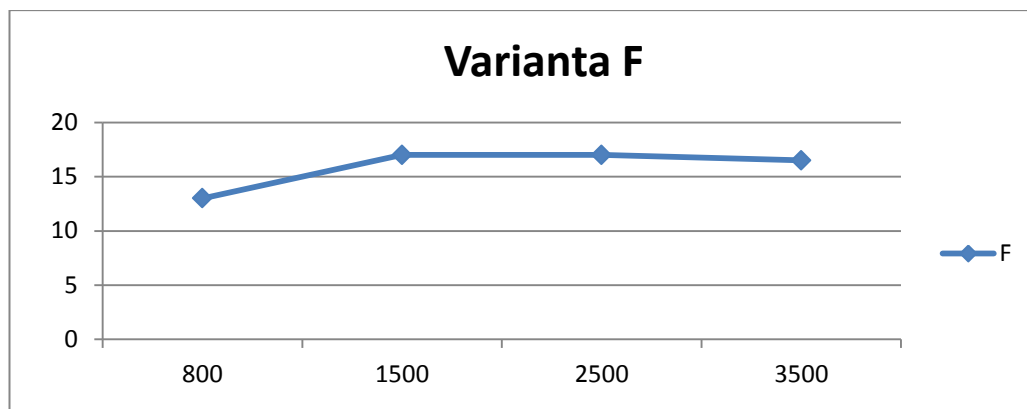
Tab. č. 10: Příklady fonetik, které spadají pod variantu IF.

8.3.3 Varianta F

Varianta F, tedy shodná finála, obsahuje počty fonogramů: v okruhu 800 je to 33 (12,99 %), v okruhu 1 500 je to 112 (16,66 %), v okruhu 2 500 je to 222 fonogramů (17,21 %) a v okruhu 3 500 znaků je 327 fonogramů (16,12 %). Tendence této varianty by se dala charakterizovat jako stoupavo-klesavý průběh.

Okruh nejfrekventovanějších znaků	Celkový počet fonogramů v okruzích	Počet fonogramů	%
800	254	33	12,99
1500	672	112	16,66
2500	1290	222	17,21
3500	2028	327	16,12

Tab. č. 11: shodná finála (F)

Graf č. 8: Průběh varianty F v rámci okruhů 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků

Příklady fonetik spadajících pod variantu F: tabulka obsahuje příklady fonetik (znak a výslovnost), počet znaků, ve kterých se vyskytují a příklady těchto znaků.

fonetikum	výslovnost	výskyt	příklady
佺	qiān	8	检捡俭剑脸敛签险
乔	qiáo	7	骄娇矫轿桥侨荞
兼	jiān	5	廉谦嫌赚歉
公	gōng	3	松蚣讼
从	cóng	2	丛纵

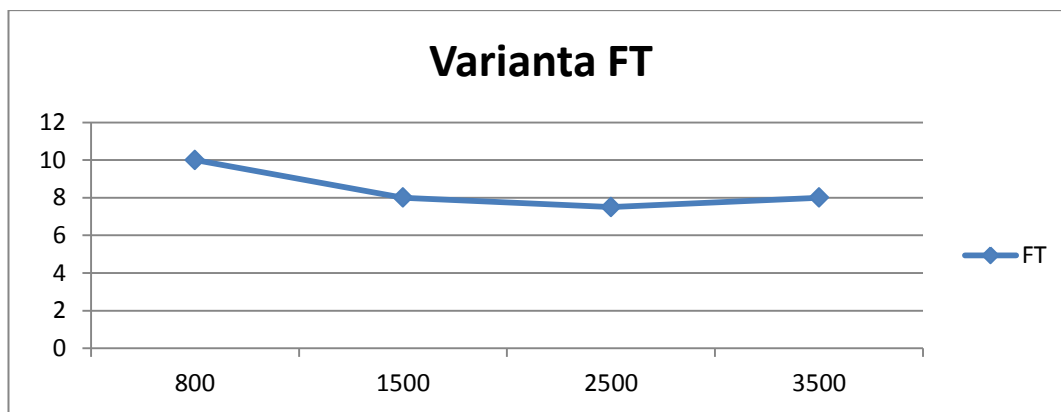
Tab. č. 12: Příklady fonetik, které spadají pod variantu F.

8.3.4 Varianta FT

Varianta FT obsahuje v rámci 800 nejfrekventovanějších znaků 26 fonogramů, což je 10,23 %. V rámci 1 500 znaků se vyskytuje 52 fonogramů (7,74 %), v okruhu 2 500 znaků je to 96 fonogramů (7,44 %) a v rámci 3 500 znaků je obsaženo 162 fonogramů (7,99 %). Tendence této varianty by se dala charakterizovat jako klesavo-stoupavá.

Okruh nejfrekventovanějších znaků	Celkový počet fonogramů v okruzích	Počet fonogramů	%
800	254	26	10,23
1500	672	52	7,74
2500	1290	96	7,44
3500	2028	162	7,99

Tab. č. 13: shodná finála a shodný tón (FT)

Graf č. 9: Průběh varianty F v rámci okruhů 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků

Příklady fonetik spadajících pod variantu FT: tabulka obsahuje příklady fonetik (znak a výslovnost), počet znaků, ve kterých se vyskytují a příklady těchto znaků.

fonetikum	výslovnost	výskyt	příklady
占	zhān	10	苦沾粘毡站战钻点玷店
亢	kàng	7	肮航吭杭抗炕坑
亡	wáng	6	芒忙盲妄忘望
反	fǎn	5	扳坂版饭返
半	bàn	4	绊判叛畔

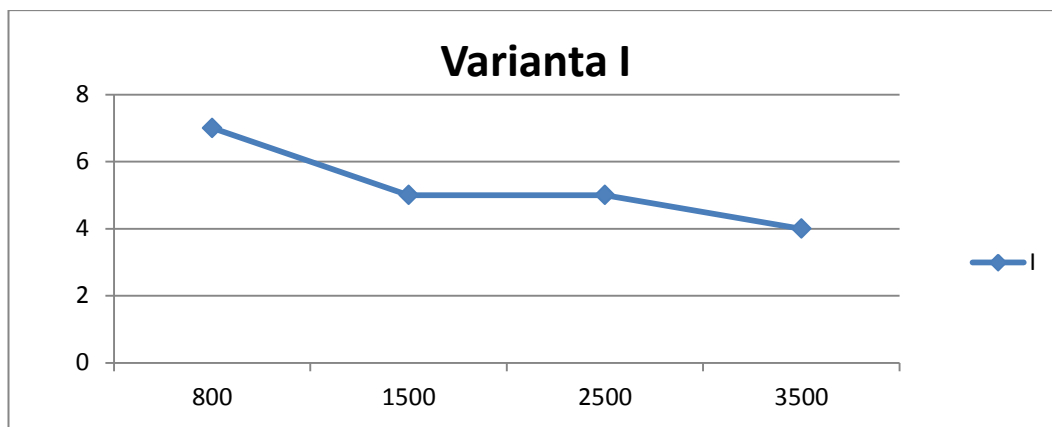
Tab. č. 14: Příklady fonetik, které spadají pod variantu FT.

8.3.5 Varianta I

Varianta I obsahuje počty fonogramů: 17 (6,69 %), 35 (5,21 %), 60 (4,65 %) a 88 (4,34 %) v okruzích 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků. Tendence této varianty by se dala charakterizovat jako klesavá.

Okruh nejfrekventovanějších znaků	Celkový počet fonogramů v okruzích	Počet fonogramů	%
800	254	17	6,69
1500	672	35	5,21
2500	1290	60	4,65
3500	2028	88	4,34

Tab. č. 15: shodná iniciála (I)

Graf č. 10: Průběh varianty F v rámci okruhů 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků

Příklady fonetik spadajících pod variantu I: tabulka obsahuje příklady fonetik (znak a výslovnost), počet znaků, ve kterých se vyskytují a příklady těchto znaků.

fonetikum	výslovnost	výskyt	příklady
先	xiān	4	洗选宪铣
圭	guī	2	挂卦
卒	zú	1	醉
卓	zhuó	1	绰
它	tā	1	驼

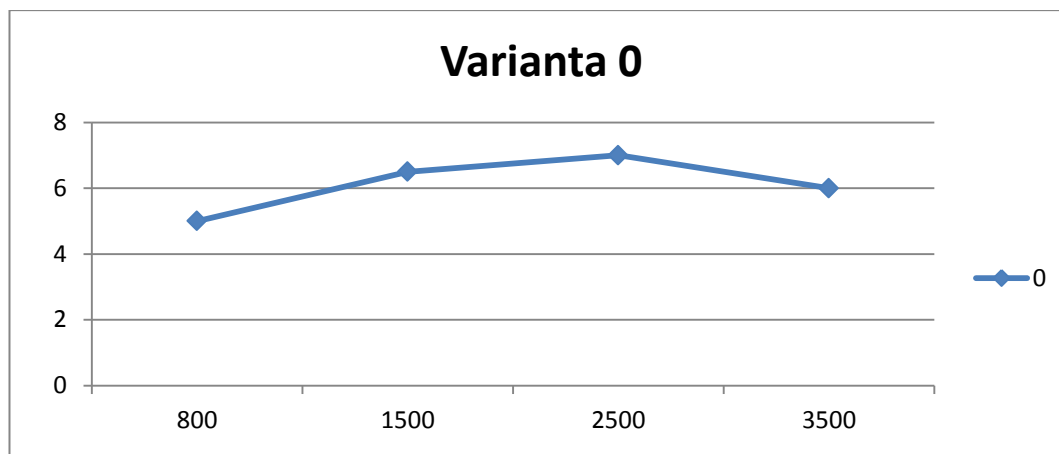
Tab. č. 16: Příklady fonetik, které spadají pod variantu I.

8.3.6 Varianta 0

Varianta 0, obsahuje počty fonogramů: 13 (5,12 %), 43 (6,40 %), 85 (6,59 %) a 115 (5,67 %) v jednotlivých okruzích nejfrekventovanějších znaků. Tendence této varianty by se dala charakterizovat jako stoupavo-klesavá.

Okruh nejfrekventovanějších znaků	Celkový počet fonogramů v okruzích	Počet fonogramů	%
800	254	13	5,12
1500	672	43	6,40
2500	1290	85	6,59
3500	2028	115	5,67

Tab. č. 17: neshodná iniciála, neshodná finála, neshodný tón (0)

Graf č. 11: Průběh varianty F v rámci okruhů 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků

Příklady fonetik spadajících pod variantu 0: tabulka obsahuje příklady fonetik (znak a výslovnost), počet znaků, ve kterých se vyskytují a příklady těchto znaků.

fonetikum	výslovnost	výskyt	příklady
戔	jiān	8	残贱践钱浅盏
夬	guài	5	决诀块快缺
咸	xián	4	感喊减碱
丩	qiáng	3	壮状妆
夭	yāo	3	妖笑袄

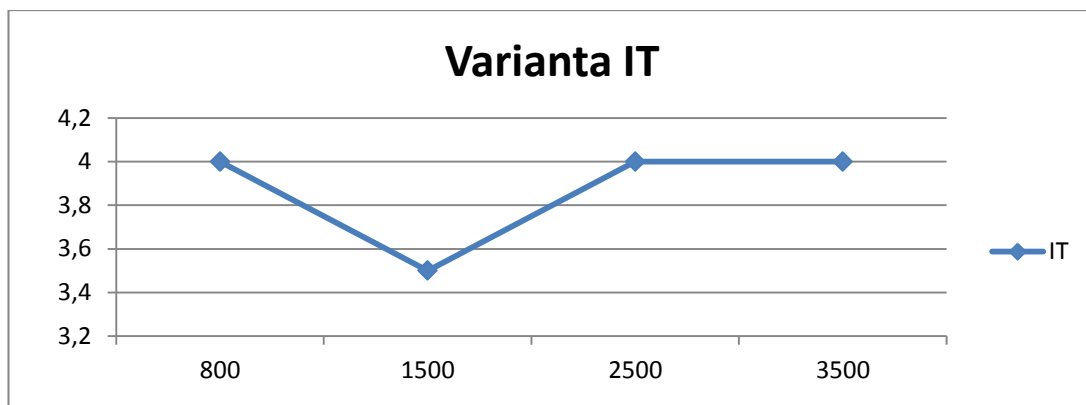
Tab. č. 18: Příklady fonetik, které spadají pod variantu 0.

8.3.7 Varianta IT

Varianta IT obsahuje 10 fonogramů (3,94 %) v okruhu 800, 24 fonogramů (3,57 %) v okruhu 1 500, 55 fonogramů (4,26 %) v okruhu 2 500 a 79 fonogramů (3,9 %) v okruhu 3 500 nejfrekventovanějších znaků. Tendence této varianty by se dala charakterizovat jako klesavo-stoupavá.

Okruh nejfrekventovanějších znaků	Celkový počet fonogramů v okruzích	Počet fonogramů	%
800	254	10	3,94
1500	672	24	3,57
2500	1290	55	4,26
3500	2028	79	3,90

Tab. č. 19: shodná iniciála a shodný tón (IT)

Graf č. 12: Průběh varianty F v rámci okruhů 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků

Příklady fonetik spadajících pod variantu IT: tabulka obsahuje příklady fonetik (znak a výslovnost), počet znaků, ve kterých se vyskytují a příklady těchto znaků.

fonetikum	výslovnost	výskyt	příklady
肖	xiào	13	悄悄峭捎梢稍哨削消宵销硝屑
工	gōng	10	缸肛杠功攻汞贡红虹空
白	bái	7	百柏碧伯泊舶拍
元	yuán	6	远完玩
定	dìng	2	淀錠

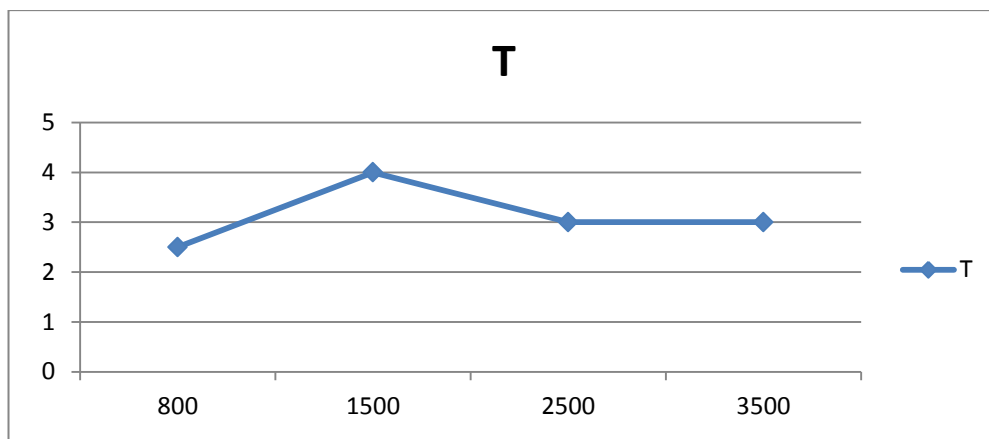
Tab. č. 20: Příklady fonetik, které spadají pod variantu IT.

8.3.8 Varianta T

Varianta T obsahuje počty fonogramů: 6 (2,36 %), 27 (4,02 %), 42 (3,26 %) a 61 (3,01 %) v jednotlivých okruzích nejfrekventovanějších znaků. Tendence této varianty by se dala charakterizovat jako stoupavo-klesavá.

Okruh nejfrekventovanějších znaků	Celkový počet fonogramů v okruzích	Počet fonogramů	%
800	254	6	2,36
1500	672	27	4,02
2500	1290	42	3,26
3500	2028	61	3,01

Tab. č. 21: shodný tón (T)

Graf č. 13: Průběh varianty T v rámci okruhů 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků

Příklady fonetik spadajících pod variantu T: tabulka obsahuje příklady fonetik (znak a výslovnost), počet znaků, ve kterých se vyskytují a příklady těchto znaků.

fonetikum	výslovnost	výskyt	příklady
占	zhān	10	苦沾粘毡站战钻点沾店
仓	cāng	8	抢创疮枪
醮	jiào	5	闷们闽闻问
丑	chǒu	4	钮纽
行	xíng	2	衡衙

Tab. č. 22: Příklady fonetik, které spadají pod variantu T.

Tabulka popisuje tendence jednotlivých variat shody výslovnosti na rozdílech hodnot mezi okruhy. Kladná čísla ukazují stoupající tendence, záporná čísla naopak naznačují klesající tendence.

	800-1500	1500-2500	2500-3500
IFT	1,57 %	2,08%	4,25%
IF	-3,84%	-1,88%	-1,87%
F	3,67%	0,55%	-1,09%
FT	-2,49%	-0,3%	0,55%
I	-1,48%	-0,56%	-0,31%
0	1,28%	0,19%	-0,92%
IT	-0,37%	0,69%	-0,36%
T	1,66%	-0,76%	-0,25%

Tab. č. 23: Rozdíly jednotlivých procentuálních zastoupení každé variaty shody výslovnosti.

8.4 Tabulky souhrnu shodné iniciály, finály nebo tónu:

V následujících čtyřech tabulkách sloučím varianty shody do tří skupin: 1. skupina I – obsahuje všechny varianty shody, ve kterých je shodná iniciála (IFT, IF, I, IT); 2. skupina F – slučuje varianty shodné finály (IFT, IF, FT, F) a 3. skupina T – zahrnuje varianty se shodným tónem (IFT, FT, IT, T).

Okruh 800 nejfrekventovanějších znaků:

složky slabiky	počet znaků	%
I	101	69,29
F	208	81,89
T	117	46,06

Tab. č. 24: Okruh 800 nejfrekventovanějších znaků

Okruh 1 500 nejfrekventovanějších znaků:

složky slabiky	počet znaků	%
I	438	65,17
F	543	80,8
T	312	46,42

Tab. č. 25: Okruh 1 500 nejfrekventovanějších znaků

Okruh 2 500 nejfrekventovanějších znaků:

složky slabiky	počet znaků	%
I	845	65,5
F	1048	81,24
T	621	48,13

Tab. č. 26: Okruh 2 500 nejfrekventovanějších znaků

Okruh 3 500 nejfrekventovanějších znaků:

složky slabiky	počet znaků	%
I	1363	67,2
F	1685	83,08
T	1061	52,31

Tab. č. 27: Okruh 3 500 nejfrekventovanějších znaků

Souhrn v rámci okruhů:

Z následující tabulky jasně vyplývá, že nejproduktivnější v rámci shody výslovnosti fonetika a fonogramu je finála, která zastupuje 81,89 % (800), 80,8 % (1 500), 81,24 % (2 500) a 83,08 % (3 500). Je patrné, že tendence není jasně stoupající. V okruhu 1 500 nejfrekventovanějších znaků dochází k mírnému poklesu o 1,09 %. Celkový nárůst je 1,19 %. Druhá nejproduktivnější skupina je I, to znamená shodná iniciála, která zastupuje 69,29 % (800), 65,17 % (1 500), 65,5 % (2 500) a 67,2 % (3 500). Zde je tendence klesající, ikdyž v okruhu 3 500 znaků mírně stoupá. Celkem hovoříme o 2,09% poklesu. Třetí skupina T zaznamenává stoupající tendenci, která stoupá o 6,25 % v rámci průřezu 4 okruhů znaků. Postupně stoupá geometrickou řadou o 0,36 %, 1,71 % a 4,18 %.

	I (%)	F (%)	T (%)
800	69,29	81,89	46,06
1500	65,17	80,8	46,42
2500	65,5	81,24	48,13
3500	67,2	83,08	52,31

Tab. č. 28: souhrn okruhů nejfrekventovanějších znaků

8.5 Shrnutí

V následující **tabulce č. 14** je přehledem statistiky jednotlivých variant shody IFT fonogramu s fonetikem. Podíl jednotlivých kategorií nejfrekventovanějších znaků je uveden počtem znaků i procentuální hodnotou.

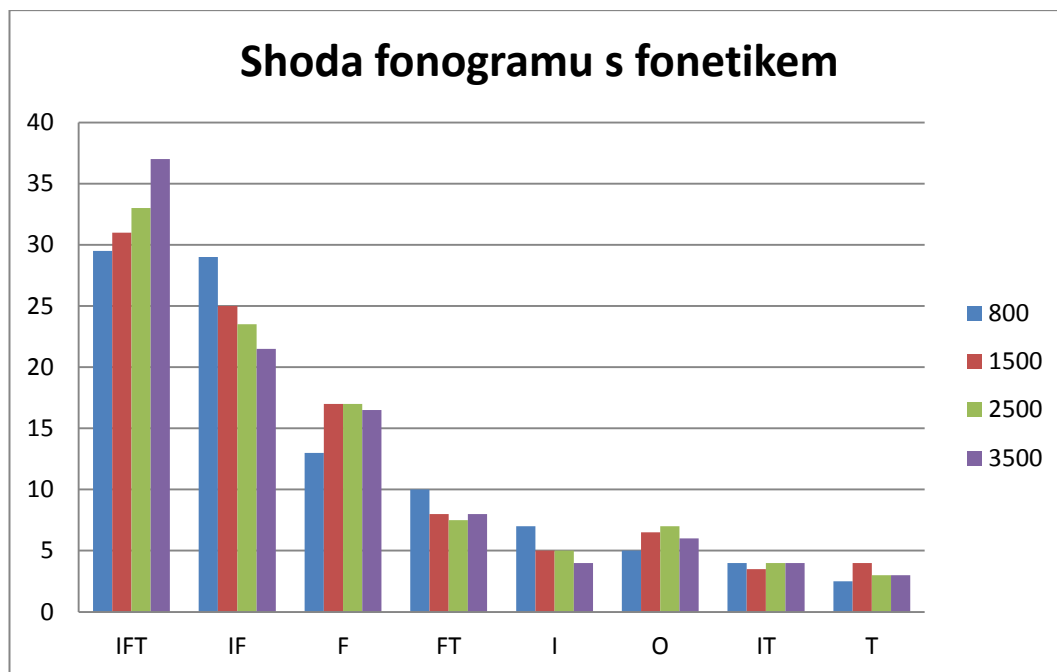
Již z předešlé analýzy je jasné, že nejpočetnější kategorie shody IFT jsou kategorie IFT, IF a F. Nejméně početné jsou kategorie IT a T. Kategorie IT obsahuje pouhé 4 % z celkového počtu znaků. Kategorie T obsahuje pouze 3 % z celkových 2 028 fonogramů.

Pokud se podíváme na nejproduktivnější varianty shody IFT, hovoříme o variantách IFT, IF F. Z čehož vyplývá, že nejproduktivnější je finála. Ve variantě IFT procenta v průběhu navyšování počtu znaků stoupají o 7,9 %. Tento nárůst nemůžeme jinde pozorovat. U varianty IF dochází k poklesu o 7,59 %.

Ke zvýšení počtu fonogramů v průměru v rámci jednotlivých okruhů dochází u variant F (3,13 %), I (0,55 %), IT (0,04 %) a T (0,65 %). K poklesu dochází u variant FT (2,24 %), I (2,35 %).

Varianty shody IFT	(800)%	(1500)%	(2500)%	(3500)%
IFT	29,53	31,1	33,18	37,43
IF	29,13	25,29	23,41	21,54
F	12,99	16,99	17,21	16,12
FT	10,23	7,74	7,44	7,99
I	6,69	5,21	4,65	4,34
0	5,12	6,4	6,59	5,67
IT	3,94	3,57	4,26	3,9
T	2,36	4,02	3,26	3,01

Tab. č. 29: Shoda fonogramu s fonetikem v procentech.

Graf č. 14: Shoda výslovnosti fonetika s fonogramem (v procentech) ve všech okruzích nejfrekventovanějších znaků

Jak je ze sloupcového grafu patrné, ne vždy mají jednotlivé varianty shody IFT stoupavý charakter v rámci okruhů.

V kategorii IFT počet znaků v jednotlivých okruzích nejfrekventovanějších znaků stoupá: v rámci 800 znaků je zastoupení 29,53 %, v rámci 1 500 je 31,10 %, v rámci 2 500 znaků je 33,18% a v rámci 3 500 znaků 37,43 %. Hovoříme tedy o stoupání s hodnotou 7,9 %. Stejný stoupavý charakter již nenajdeme v žádné kategorii. Předpokládejme, že tato varianta IFT je nejproduktivnější variantou a pokud bychom rozšířili okruh znaků, procentuální zastoupení by mělo být větší než 37,43 %.

V druhé nejpočetnější kategorii IF má procentuální hodnota klesavý charakter. Procenta klesají v rámci navýšení počtu znaků takto: 29,13 % (800), 25,29 % (1 500), 23,41 % (2 500) a 21,54 % (3 500). Jedná se o pokles výskytu shody iniciály a finály s hodnotou 7,54 %. Podobný průběh má i varianta I. Ve variantě I se jedná o pokles mezi hodnotami 7 % a 4 %, tedy klesání o 3 %. U varianty IF hovoříme o prudkém klesání, jelikož rozdíl mezních hodnot tvoří 7,54 %, zato ve variantě I pouze 3 %.

Stoupavo-klesavý charakter mají kategorie F, T a O, kdy celkový počet znaků v okruhu 800 nejfrekventovanějších znaků je nejnižší, v okruzích 1 500 a 2 500 nejfrekventovanějších znaků počet fonogramů stoupne a následně v okruhu 3 500

nejfrekventovanějších znaků počet znaků zase klesá. Ovšem je stále vyšší než v okruhu 800 nejfrekventovanějších znaků. Konkrétně varianta F: 12,99 % (800), 16,99 % (1 500), 17,21 % (2 500) a 16,12 % (3 500). Celková tendence je ve výsledku stoupající, stoupá o 3,13 %. Varianta T: 2,36 % (800), 4,02 % (1 500), 3,26 % (2 500) a 3,01 % (3 500). Výsledná tendence je stoupavá, rozdíl tvoří 0,65 %. Varianta 0: 5,12 % (800), 6,4 % (1 500), 6,59 % (2 500) a 5,67 % (3 500). Tendence stoupá o 0,55 %.

Zato kategorie IT a FT mají opačný klesavo-stoupavý průběh. Z počáteční hodnoty procentuelního počtu fonogramů v rámci 800 nejfrekventovanějších znaků hodnota klesá. Varianta IT se pohybuje v hodnotách 3,94 % (800), 3,57 % (1 500), 4,26 % (2 500) a 3,9 % (3 500). Tyto hodnoty ukazují průběh dané tendence, kterou lze charakterizovat jako klesavou. Rozdíl mezních hodnot totiž je 0,04 %. Také varianta FT je ve výsledku rozdílu mezních hodnot v mínusu 2,24 %. Což naznačuje budoucí chování této varianty při zvýšení počtu znaků. Přesná procenta jednotlivých okruhů jsou následující: 10,23 % (800), 7,74 % (1 500), 7,44 % (2 500) a 7,99 % (3 500).

9 Závěr

Má diplomová práce na téma Popis vztahu mezi fonogramem a jeho fonetikem na příkladu nejfrekventovanějších znaků moderní čínštiny se skládá ze dvou částí, části teoretické a praktické. Teoretická část slouží k vymezení pojmů gramatologie, fonogram a fonetikum.

Praktická část se věnuje vymezení materiálu pro sestavení korpusu, čímž se mi staly okruhy 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků. Jeho základem se mi stal korpus IGA, na kterém jsem spolupracovala a který jsem doplnila o větší počet znaků. V rámci korpusu jsem podle *Slovníku pro rychlé rozpoznávání znaků* vyseletovala fonogramy. Získala jsem soubor 2 028 fonogramů, které jsem rozdělila do okruhů 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků. Následně jsem u každého fonogramu vydělila fonetikum.

Jako první cíl analýzy jsem si stanovila zodpovězení otázky: Jak ovlivňuje fonetikum výslovnost svého fonogramu? Určila jsem varianty na základě kombinací shody či neshody výslovnosti iniciály, finály a tónu. Nejprve jsem určila varianty shody výslovnosti u celého korpusu. Nejproduktivnější se staly: 1. Varianta – shodná iniciála, shodná finála a shodný tón, která v rámci celkového počtu 2028 fonogramů obsahuje 759 znaků. 2. Varianta – shodná iniciála a shodná finála, která zahrnuje 437 znaků. A 3. varianta – shodná finála, která obsahuje 327 znaků.

Druhým stanoveným cílem bylo ukázat frekvenci vzájemného ovlivnění výslovnosti se stoupajícím počtem znaků, tedy v rámci okruhů 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků. V případě této analýzy jsou nejpočetnější varianty již zmíněné, tedy 1. Varianta – shodná iniciála, shodná finála a shodný tón, v rámci 800 znaků je zastoupení 29,53 %, v rámci 1 500 je 31,10 %, v rámci 2 500 znaků je 33,18% a v rámci 3 500 znaků 37,43 %.; 2. Varianta – shodná iniciála a shodná finála, která má procentuální hodnoty 29,13 % (800), 25,29 % (1 500), 23,41 % (2 500) a 21,54 % (3 500); 3. varianta – shodná finála zastupuje 12,99 % (800), 16,99 % (1 500), 17,21 % (2 500) a 16,12 % (3 500).

Pokud hovoříme o produktivnosti, je třeba se zaměřit na stoupající či klesající tendence v rámci průřezu okruhy 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků. V rámci varianty shodné iniciály, shodné finály a shodného tónu počet znaků

v jednotlivých okruzích nejfrekventovanějších znaků stoupá o 7,9 %. Tato varianta je nejproduktivnější. V druhé nejpočetnější variantě shodné iniciály a finály má tendence klesavý charakter, procentuální hodnota rozdílu mezních čísel je 7,54 %. Varianta shodné finály má průběh tendence stoupavo-klesavý, celkově stoupá o 3,13 %.

Mnou vytvořený korpus by mohl sloužit pro následující výzkum například vztahu fonogramu s fonetikem v rámci grafické struktury znaku. Popřípadě by se mohl rozšířit o další okruh nejfrekventovanějších znaků a bylo by zajímavé sledovat stoupající či klesající tendence variant shody výslovnosti.

10 Anotace

Příjmení a jméno autora:	Szokalová Kateřina
Název katedry a fakulty:	Katedra asijských studií, Filozofická fakulta
Název diplomové práce:	Popis vztahu mezi fonogramem a jeho fonetikem na příkladu nejfrekventovanějších znaků moderní čínštiny
Vedoucí diplomové práce:	Mgr. David Uher, PhD.
Počet stran:	77
Počet příloh:	2
Počet titulů použité literatury:	35
Klíčová slova:	čínská gramatologie, korpus, fonetikum, fonogram, shoda IFT, varianta IFT, 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků, tendence

Cílem této práce je popis vztahu fonogramu a jeho fonetika. Analýza byla provedena na vytvořeném korpusu 3 500 nejfrekventovanějších znaků moderní čínštiny, který je přiložen k této práci na CD-ROMu. Výzkum obsahuje dvě části: vztah výslovnosti fonogramu a jeho fonetika v rámci celého korpusu 3 500 nejfrekventovanějších znaků a následně specifikace na menší okruhy: 800, 1 500, 2 500 a 3 500 nejfrekventovanějších znaků. Na základě analýzy bylo definováno sedm variant shody výslovnosti a jedna neshoda. U každé varianty bylo určeno procentuální zastoupení v rámci okruhů, byla určena nejproduktivnější skupina a u každé varianty byla nastíněna tendence.

11 Abstract

The aim of this work is the description of the relationship between phonographs and phonetics. The analysis was performed on the corpus of 3 500 the most frequent characters of modern Chinese which is on the CD-ROM. The research includes two parts: the relationship of pronunciation between phonographs and phonetics in the corpus of 3 500 most frequent characters and specifications into smaller groups: 800, 1 500, 2 500 and 3 500 most frequent characters. Based on the analysis was defined seven variants of agreement pronunciation and one mismatch. For each variant was determined percentage of the groups, was determined the most productive group and each variant was outlined tendencies.

Key – words:

Chinese gramatology, corpus, phonetics, phonographs, compliance IFT, IFT variant, 800 most frequent characters, 1 500 most frequent characters, 2 500 most frequent characters, 3 500 most frequent characters, tendency

12 Seznam použité literatury

Literatura:

- BLATNÁ, Renata, ed. a ČERMÁK, František, ed. *Manuál lexikografie*. 1. vyd. Jinočany: H & H, 1995. 283 s. ISBN 80-85787-23-7.
- COULMAS, Florian. *The writing systems of the world*. Reprinted. Oxford, UK: B. Blackwell, 1991. ISBN 06-311-8028-1.
- ČAPKA, František, ed. a SANTLEROVÁ, Květoslava, ed. *Stručný vývoj písma*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1994. 51 s. ISBN 80-210-0917-9.
- ČERMÁK, František. *Lexikon a sémantika*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2010, 357 s. ISBN 978-807-4220-203.
- ČERMÁK, František, ed. a BLATNÁ, Renata, ed. *Korpusová lingvistika: stav a modelové přístupy*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2006, 358 s. Studie z korpusové lingvistiky, sv. 1. ISBN 80-710-6861-6.
- ČERNÝ, Jiří a HOLEŠ, Jan. *Kdo je kdo v dějinách české lingvistiky*. 1. vyd. Praha: Libri, 2008, 739 p. ISBN 80-727-7369-0.
- ČERNÝ, Jiří a HOLEŠ, Jan. *Sémiotika*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 363 s. ISBN 80-7178-832-5.
- DANIELS, Peter T a William BRIGHT. *The World's Writing Systems*. New York: Oxford University Press, 1996, xlv, 920 p. ISBN 01-950-7993-0.
- DEFRANCIS, John. *The Chinese Language: Fact and Fantasy*. Pbk. ed. Honolulu: University of Hawai'i Press, 1986, x, 330 s. ISBN 08-248-0866-5.
- DERRIDA, Jacques. *Of grammatology*. Corrected ed. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1998, xc, 360 p. ISBN 08-018-5830-5.
- DERRIDA, Jacques. *Writing and difference*. Chicago: University of Chicago Press, 1978. ISBN 978-022-6143-293.
- DIRINGER, David a Ellis MINNS. *The Alphabet: a Key to the History of Mankind*. New Delhi: Munshiram Manoharlal Publishers, 1996. ISBN 978-812-1507-486.
- CHEN, Ping. *Modern Chinese: History and Sociolinguistics*. New York, NY: Cambridge University Press, 1999, xiv, 229 p. ISBN 05-216-4572-7.
- KÉKI, Béla. *5000 let písma*. Praha: Mladá fronta 1984, 148 s. Malá encyklopedie sv. 17.

- KUČERA, Ondřej a kol. *Učebnice čínských znaků I*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. xix, 237 s. Učebnice. ISBN 80-244-1118-0.
- LIKAVČANOVÁ, Andrea (2010). *Piktogram a jeho pozice v čínském znakovém písmu*. Olomouc: Univerzita Palackého, nepublikovaná magisterská diplomová práce. Vedoucí práce Mgr. David Uher, PhD.
- LOTKO, Edvard. *Slovník lingvistických termínů pro filology*. 3. nezměn. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003, 128 s. Učebnice (Univerzita Palackého). ISBN 80-244-0720-5.
- LOUDA, Zdeněk. *Písmo: historický vývoj a význam písma, úvod k poznání jeho výtvarné krásy a stylovosti*. Praha: Jednota československých matematiků a fyziků, 1936. 48 s.
- LOUKOTKA, Čestmír. *Vývoj písma*. 1. vyd. Praha: Orbis, 1946. 226-[III] s. Knihovna Delta.
- NÜNNING, Ansgar, ed., TRÁVNÍČEK, Jiří, ed. a HOLÝ, Jiří, ed. *Lexikon teorie literatury a kultury: koncepce - osobnosti - základní pojmy*. Vyd. 1. Brno: Host, 2006. 912 s. ISBN 80-7294-170-4.
- ONG, Walter J. *Orality and literacy: the technologizing of the word*. Reprinted. London: Routledge, 2002. ISBN 978-041-5281-294.
- QIU, Xigui. Transl. by MATTOS, Gilbert, NORMAN, Jerry. *Chinese Writing = Wenzi-xue-gaiyao*. Berkeley: Society for the Study of Early China [u.a.], 2000. ISBN 15-572-9071-7.
- RAMBOUSEK, Jan. *Písmo a jeho užití*. 1. vyd. Praha: Orbis, 1953. 156, [3] s. Knihovna osvětové práce; Sv. 36.
- SAMPSON, Geoffrey. *Writing Systems: a Linguistic Introduction*. Stanford, Calif: Stanford University Press, 1985. ISBN 978-080-4717-564.
- SEHNAL, David. „**Čínské znakové písmo, jeho povaha a vývoj**“. In *Z myšlenek a představ Žluté země* [elektronický zdroj]. Brno: Moravské zemské muzeum, 2002, s. 145-160.
- SLAMĚNÍKOVÁ, Tereza. „**Nové trendy v čínské grammatologii**“. *Dálný východ*. 2012, č. 1, s. 13-32.
- SUN, Chaofen. *Chinese: a Linguistic Introduction*. New York: Cambridge University Press, 2006, xiv, 234 p. ISBN 05-215-3082-2.

- ŠVARNÝ, Oldřich ed. a UHER, David. *Hovorová čínština: Úvod do studia hovorové čínštiny*. přeprac. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001, 190 s. ISBN 80-244-0298-X.
- ŠVARNÝ, Oldřich. *Hovorová čínština v příkladech III*. 1. vyd. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998, 251 s. ISBN 80-7067-819-4.
- TĚŠITELOVÁ, Marie. *Kvantitativní lingvistika*. Vyd. 1. Praha, 1987.
- TŘÍSKOVÁ, Hana, ed. *Transkripce čínštiny: sborník statí: Praha, 12. 11. 1997*. Praha: Česko-čínská společnost, 1999. XV, 104 s. ISBN 80-902515-2-8.
- UHER, David, LIU, Xuemin a VYKOUKAL, Jakub. *Učebnice čínské konverzace*. Vyd. 1. Praha: Leda, 2007. 223 s. ISBN 978-80-7335-109-0.
- UHER, David. „**Gramatolog Duan Yucai 段玉裁 (1735 – 1815)**” *Studia Orientalia Slovaca* 2007, 6, pp. 203-224. ISSN 1336-3786.
- UHER, David. „**Six categories of Chinese Characters**“. In Pecha Lukáš (ed.): *Orientalia Antiqua Nova V* 2005. Plzeň: Aleš Čeněk, s. 125-137. ISBN: 80-86898-58-X.
- UHER, David. „**Xu Shen: Doslov k Výkladu významu základních a vysvětlení struktury složených znaků**“. *Studia Orientalia Slovaca* 2002, 1, pp. 43-54. ISBN80-89058-05-1.
- UHER, David. „**Zvířecí determinativy v čínském písmu**“. In Olivová Lucie (ed.). *Zvířecí mýty a mytická zvířata*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2010, s. 106-126. ISBN 978-802-0018-151.
- VOCHALA, Jaromír, NOVÁK, Miroslav a PUCEK, Vladimír. *Úvod do čínského, japonského a korejského písma. 1*. Vyd. 2. Praha, 1989. 132 s.
- VOCHALA, Jaromír, NOVÁK, Miroslav a PUCEK, Vladimír. *Úvod do čínského, japonského a korejského písma. 2*. Vyd. 2. Praha, 1989. 250 s.
- VOLÍN, Jan. *Statistické metody ve fonetickém výzkumu*. 1. vyd. Praha: Epoque, 2007. 343 s. ISBN 978-80-87027-54-7.
- ZÁDRAPA, Lukáš a PEJČOCHOVÁ, Michaela. *Čínské písmo*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2009. 297 s., [24] s. obr. příl. Orient; sv. 5. ISBN 978-80-200-1755-0.

Slovníky

- ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského. 1, Hesla 1-265*. 2. vyd. V Olomouci: Univerzita Palackého, 2002- . 1 sv. ISBN 80-244-0527-X.

- ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského. 2, Hesla č. 266-799*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 1999. s. 290-799. ISBN 80-7067-987-5.
- ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského. 3, Hesla č. 800-1389*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 1999. s. 800-1311. ISBN 80-244-0071-5.
- ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského. 4, Hesla č. 1390-1969*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2000. s. 1312-1731, příl. ISBN 80-244-0213-0.
- VOCHALA, Jaromír. *Čínsko-český, česko-čínský slovník*. Vyd. 1. Voznice: Leda, 2003. li, xi, 658, xviii, 614, ii s. ISBN 80-7335-011-4.
- 凌原 [YUAN Ling]. *现代汉语词典: 汉英双语 = The Contemporary Chinese Dictionary: Chinese-English Edition*. Beijing: Foreign Language Teaching and Research Press, 2002. 2698 s. ISBN 75-600-3195-1.
- 杨洪清 [YANG Hongqing]. *快速识字字典*. 南京: 江苏古籍出版社. 1996. [Nanjing: Jiangsu gu ji chu ban she]. 484s. ISBN 78-051-9613-3.

Internetové odkazy

- 800 nejfrekventovanějších znaků [online]. [cit. 14. 2.2012]. Dostupné z: <http://wenku.baidu.com/view/c7e77720192e45361066f5c6.html>
- 1 500 nejfrekventovanějších znaků [online]. [cit. 14. 2.2012]. Dostupné z: <http://www.zcsyxx.cn/oblog46/user1/zcsxyds/7529.html>
- 2 500 nejfrekventovanějších znaků [online]. [cit. 14. 2.2012]. Dostupné z: http://www.gmw.cn/content/2004-07/29/content_67736.htm
- 3 500 nejfrekventovanějších znaků [online]. [cit. 14. 2.2012]. Dostupné z: <http://wenku.baidu.com/view/3041690702020740be1e9b6c.html>

13 Seznam příloh

1. Tabulka fonetik, které nejsou obsažena v čínské znakové sadě
2. CD-ROM s korpusem 3 500 nejfrekventovanějších znaků

1. Tabulka fonetik, které nejsou obsažena v čínské znakové sadě

fonogram	výslovnost fonogramu	fonetikum	výslovnost fonetika
餐	cān		cán
瞽	cǎn		zàn
搀	chān		chán
馋	chán		chán
船	chuán		yán
毫	háo		gāo
豪	háo		gāo
继	jì		jì
坚	jiān		jiān
拣	jiǎn		jiǎn
鉴	jiàn		jiān
浆	jiāng		jiāng
奖	jiǎng		jiāng
浆	jiǎng		jiāng
练	liàn		jiǎn
炼	liàn		jiǎn
恋	liàn		luán
梁	liáng		chuāng
梁	liáng		chuāng
灵	líng		líng

峦	luán		luán
瞒	mán		mán
蛮	mán		luán
满	mǎn		mán
铅	qiān		yǎn
随	suí		suí
锁	suǒ		suǒ
琐	suǒ		suǒ
弯	wān		luán
贤	xián		jiān
薛	xuē		xuē
沿	yán		yǎn
肄	yì		yí
婴	yīng		yìng
莺	yīng		yíng
莹	yíng		yíng
萤	yíng		yíng
渊	yuān		yuān
贮	zhù		